ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΝ ΒΗΜΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ

ΕΤΟΣ Α'. ΑΡΙΘ. 52 | ΓΡΑΦΕΙΑ: ΔΕΛΗΓΕΟΡΓΗ 27^ ΑΘΗΝΑΣ | 1 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1928

Επι Του Νομοσχεδιου

ΑΙ ΒΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΜΕΛΛΟΝΤΟΣ

Κάθε Κλάδος διὰ νὰ ἀποβῇ ἀντάξιος τῆς ἀποστολῆς καὶ τοῦ προορισμοῦ του ἔχει ἀνάγκην ὀργανικῆς διαρρυθμίσεως. Ἡ διαρρύθμισις δὲ αὕτη πρέπει νὰ στηρίζεται ἐπὶ πραγματικῶν βάσεων δικαιοσύνης διὰ νὰ εἶναι οὐσιαστική καὶ διὰ νὰ ἐμπνέῃ τὴν πεποίθησιν καὶ τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ Κλάδου εἰς τὸ ἔργον του. Ὁ Κλάδος τῶν δημοδιδασκάλων ὅμως μέχρι σήμερον οὐδεμίαν τοιαύτην ὀργανικὴν διαρρύθμισιν εἶχε. Διότι ἡ κατὰ τὸν 7)βριον τοῦ 1924 γενομένη κατάταξις αὐτοῦ εἰς τέσσαρας τάξεις μὲ δρ. 100, 120, 140, 180 ἀναλόγως τῶν ἐτῶν τῆς ὑπηρεσίας ἦτο ὅλως ἐξωτερική καὶ τυπικὴ ἄνευ ἐμπεριστατωμένης σκέψεως καὶ εἶχε προκαλέσει τὴν ἐξέγερσιν τῆς συνειδήσεως τῶν διαφόρων ἀδικουμένων τάξεων τοῦ Κλάδου καὶ τὴν ἀναστάτωσιν αὐτῶν. Ἀποτέλεσμα δὲ εἶχε τὸν κλονισμὸν τῆς ἐμπιστοσύνης του πρὸς πᾶσαν ἰδέαν δικαιοσύνης καὶ τὴν κατάπτωσιν τοῦ κύρους τῆς ἠθικῆς ὑποστάσεώς του.

Μαρασμὸς πρωτοφανὴς ἔνεκα τούτου ἐγεννήθη ποικίλαι δὲ καὶ ἔντονοι δυσαρέσκειαι πανταχόθεν ἐξεδηλοῦντο διότι ἡ κατάστασις αὕτη ἦτο κατ' ἐξοχὴν συνειδητὴ ἀπ' τὸν Κλάδον. Ἐπὶ πλέον ἡ συναίσθησις τοῦ Κλάδου ὅτι συνετέλεσαν εἰς τοῦτο αἱ κατὰ καιροὺς καλλιεργηθεῖσαι ἀδυναμίαι του ἀπεγοήτευον αὐτὸν μοιραίως μέχρι τοιούτου βαθμοῦ, ὥστε ἐν τῇ ἀπογνώσει του νὰ φθάνῃ εἰς τὸ ἀπροχώρητον. Τοσούτῳ δὲ μᾶλλον ἡ κατάστασις αὕτη ἐχειροτέρευε, καθ' ὅσον ἔβλεπε πλέον φανερὰ ὁ Κλάδος τὴν τελείαν ἐγκατάλειψιν καὶ τὴν διάκρισιν ποὺ ἔκαμνεν κατ' ἐξαίρεσιν εἰς αὐτὸν ἡ Πολιτεία ἐν σχέσει μὲ ὅλους τοὺς ἄλλους ὑπαλληλικοὺς κλάδους. Ἐπιπροσθέτως δὲ ἀντίκρυζε τὴν στυγνὴν ἄρνησιν τῆς Πολιτείας νὰ τοῦ παράσχῃ τὰν ἀναγκαίαν οἰκονομικὴν βάσιν διὰ νὰ ζήσῃ καταδικάζουσα οὕτως αὐτὸν εἰς ἠθικὴν μείωσιν καὶ κατάπτωσιν, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον εἶχε τρομερὸν ἀντίκτυπον διὰ τοὺς σκεπτομένους νὰ τραποῦν εἰς αὐτὸ τὸ ἐπάγγελμα. Ἔπρεπε δὲ νὰ ἀπειληθῇ ἡ ὁριστικὴ ἀποσύνθεσίς του ὡς Κλάδου καὶ νὰ ἀμφισβητηθῇ ἡ ἠθικὴ ὑπόστασίς του διὰ νὰ ἐξεγερθῇ ἐναντίον τῆς τοιαύτης καταδίκης του.

Εὐτυχῶς ὅμως ἐγκαίρως ἀνέκηψε. Ἐκ τῶν ἐρειπίων δὲ τῆς ἀποσυνθέσεως ἀνεπήδησε νέα ζωὴ μὲ ὁρμὴν καὶ σταθερὰν ἀπόφασιν νὰ ἀποκαταστήσῃ ἰσορροπίαν ὄχι μόνον μεταξὺ τῶν μελῶν αὐτοῦ τούτου τοῦ Κλάδου, ἀλλὰ καὶ μεταξὺ Κλάδου καὶ τῶν λοιπῶν ὑπαλλήλων πρὸς πραγματικὴν τακτοποίησιν καὶ ἀνασυγκρότησίν του. Αἱ ἀπαιτήσεις ὅμως αὗται τῆς ἐξωτερικῆς καὶ ἐσωτερικῆς ἐναρμονίσεως τοῦ Κλάδου ἐπέβαλλον εἰς τὴν Διοίκησιν τῆς Ὁμοσπονδίας ἐργασίαν ἐπίμονον, ἐνδελεχῆ καὶ ἐπίπονον, ἡ ὁποία ὁσημέραι ἐγίνετο δυσκολωτέρα λόγῳ τοῦ βραχυτάτου χρονικοῦ διαστήματος κατὰ τὸν ὁποῖον παρέμενεν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας ὁ ἑκάστοτε διοριζόμενος ὑπουργός. Τοιουτοτρόπως δὲ ἡ μὲν Διοίκησις κατεδικάσθη ἐπὶ ἐξάμηνον εἰς ἔργον σισσύφειον, ὁ δὲ Κλάδος εἰς διαρκῆ ἐκνευρισμὸν ἀποκαρδίωσιν καὶ ἀγωνίαν.

Εἰς τὴν μακρὰν ὅμως ταύτην δοκιμασίαν τοῦ Κλάδου ἔρχεται ὡς ἀντιστάθμισμα τὸ καταρτισθὲν νομοσχέδιον, τοῦ ὁποίου ἂν καὶ αἱ βάσεις ἐστηρίχθησαν ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων τῆς ἑβδόμης Γενικῆς Συνελεύσεως τοῦ Κλάδου, ὅμως αἱ λεπτομέρειαί του μέχρις ὅτου λάβουν τὴν ὁριστικήν των διαμόρφωσιν δὲν ἐχρειάσθησαν ὀλίγην ἐργασίαν.

Διὰ τοῦ νομοσχεδίου τούτου, χωρίζεται ὁ Κλάδος τῶν δημοδιδασκάλων εἰς ἓξ κατηγορίας καὶ προάγεται ἀπὸ τῆς μιᾶς εἰς τὴν ἄλλην ἅμα τῇ συμπληρώσει ὡρισμένης εὐδοκίμου ὑπηρεσίας κατόπιν προτάσεως τῆς προϊσταμένης ἀρχῆς. Οὕτω δὲ διὰ τῆς καταργήσεως τῆς ὑφισταμένης ἀδίκου καὶ τυπικῆς διαβαθμίσεως ἐξασφαλίζεται διὰ τῆς προαγωγῆς τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ προσωπικοῦ διὰ τὸ ἔργον του καὶ κρατεῖται εἰς διαρκῆ ἔντασιν ἡ εὐγενὴς ἁμιλλά του, ἡ ὁποία εἶναι ἀναγκαία προϋπόθεσις διὰ τὴν προαγωγὴν τοῦ λαϊκοῦ σχολείου εἰς τὴν συνείδησιν τῆς Κοινωνίας. Προσελκύει νέους εἰς τὰ Διδασκαλεῖα εἰς τρόπον ὥστε νὰ γίνεται ἐπιλογὴ αὐτῶν καὶ ὑπάρχει ἐλπὶς νὰ συμπληρωθῇ καὶ βελτιωθῇ τὸ ὑπάρχον προσωπικόν. Παύει ἡ διαρκὴς ἀνησυχία, ἡ ἀβεβαιότης, αἱ διαμαρτυρίαι καὶ ὁ ἐκνευρισμὸς διὰ τὴν διάκρισιν, καὶ τὸν παραγκωνισμὸν καὶ ἀποκαθίσταται ὁριστικῶς ἡ κλονισθεῖσα πεποίθησις καὶ ἡ ἐμπιστοσύνη τοῦ Κλάδου εἰς τὴν ἐργασίαν του. Ἀνακτᾷ ὁ δημοδιδάσκαλος τὴν ἠθικήν του ὑπόστασιν καὶ στερεώνει τὸ κλονισθὲν ἠθικὸν κῦρός του εἰς τὴν συνείδησιν τῆς Κοινωνίας. Διὰ τῆς τακτοποιήσεως τοῦ ὑπάρχοντος προσωπικοῦ ἀναλόγως τῆς ἀξίας του καὶ τῶν προσόντων του λύεται ὁπωσδήποτε ριζικῶς ἕνα ἀπὸ τὰ ζητήματα ποὺ χωρὶς νὰ ἀπασχολοῦν τὰς ἑκάστοτε Κυβερνήσεις, ἀπορροφοῦν ὅμως ἐξ ὁλοκλήρου τὴν προσοχὴν καὶ τὰς δυνάμεις τοῦ Κλάδου. Γίνονται ὁπωσδήποτε ὑποφερτότεροι οἱ ὅροι τῆς ζωῆς καὶ ἐξασφαλίζεται ἡ προαγωγὴ εἰς τὰ ἔχοντα περισσότερα ἐφόδια φιλότιμα καὶ ἐργατικὰ στοιχεῖα. Γίνεται ἡ φυσιολογικὴ ἐκκαθάρισις τοῦ προσωπικοῦ καὶ παύει ὁριστικῶς ἡ δασκαλοποίησις διαφόρων ἀχρήστων καὶ ἀνικάνων στοιχείων. Τέλος δὲ διὰ τῆς μετεκπαιδεύσεως τοῦ προσωπικοῦ καὶ φοιτήσεως εἰς μονοτάξια διδασκαλεῖα τῶν διαφόρου καὶ ποικίλης προελεύσεως στοιχείων του ἐξασφαλίζεται ἡ ὁμοιομορφία τῆς συνθέσεως τοῦ προσωπικοῦ καὶ ἐπιτυγχάνεται ἡ ἀφομοίωσις καὶ προαγωγή του. Τέλος τίθεται τέρμα εἰς μίαν ἔκρυθμον κατάστασιν καὶ δίδεται ἡ πραγματικὴ κατεύθυνσις πρὸς εὐσυνείδητον καὶ ἀποτελεσματικὴν ἐργασίαν.

ΓΕΓΟΝΟΤΑ-ΚΡΙΣΕΙΣ

ΤΟ ΑΝΩΤΕΡΟΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝ

Ἐπάνω ἀπὸ τὰ συμφέροντα τῶν ἀτόμων στέκεται ἕνα ἄλλο συμφέρον ἱερώτερο καὶ τιμιώτερο, τὸ συμφέρον τῆς Ἐκπαιδεύσεως. Αὐτὸ ἔχουμε νὰ ποῦμε εἰς ἐκείνους ποὺ, χωρὶς νὰ ξεύρουν τὶς ἀνάγκες τῆς Δημοτ. Ἐκπαιδεύσεως καὶ χωρὶς ποτὲ ἕως τὴ στιγμὴ ποὺ ἐκενώθη ἡ θέσις τοῦ Διευθυντοῦ της νὰ τὴν θυμηθοῦν ὅτι ὑπάρχει, ζητοῦν νὰ γίνουν τμηματάρχαι της ἁπλῶς καὶ μόνον διὰ νὰ αὐξήσουν τὸν μισθόν τους. Ἴσως νὰ μὴ θελήσουν νὰ μᾶς ἀκούσουν. Ἀλλὰ πρέπει ὅπως δήποτε νὰ τοὺς ἐμβάλῃ εἰς σκέψεις τὸ γεγονὸς ὅτι ἀντιδροῦν εἰς τὴν ἱκανοποίησιν τοῦ πόθου δέκα χιλιάδων δημοδιδασκάλων.

Η ΝΕΑ «ΑΡΧΗ»

Ἐμάθαμε κάτι τι ἀληθινὰ ἀστεῖο. Ὑπάλληλοι τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας συσκεφθέντες ἐπὶ τοῦ ζητήματος ποὺ ἐγεννήθη μὲ τὴν παραίτηση τοῦ κ. Σωτηρίου κατέληξαν εἰς ἕνα συμπέρασμα, τὸ ὁποῖον, ἐντελῶς προσωπικὸ εἰς τὴν οὐσίαν του, ἀφοῦ τὸ ἐδάπτισαν «ἀρχήν» τὸ προέβαλαν ἐναντίον τῆς Ὁμοσπονδίας καὶ τῆς ἀπαιτήσεώς της ὅπως ὁ Τμηματάρχης τῆς Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως ληφθῇ ἐκ τῶν λειτουργῶν τῆς Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως καὶ εὑρίσκεται ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὰ ἰδανικὰ καὶ τὰς προγραμματικὰς ἀντιλήψεις τοῦ Κλάδου. Ἀκούσατε λοιπὸν τὴ θαυμάσια αὐτὴ «ἀρχή»: Νὰ μὴ παίρνωνται γιὰ τὴν πλήρωση τῶν ἀνωτέρων θέσεων τοῦ ὑπουργείου ὑπάλληλοι ἔξωθεν αὐτοῦ, ἀλλὰ ἐκ τῶν ὑπηρετούντων εἰς αὐτό, προαγομένων. Καὶ αὐτὸ τὸ μπυροκρατικὸ μορμολύκειον, τὸ ὁποῖον ἐνέπνευσε καθαρὸ προσωπικὸ συμφέρον, ζητοῦν ν' ἀντιτάξουν εἰς τὴν ἄποψη τοῦ κλάδου μας, ἄποψη

ἀπρόσωπη, ὑπερπρόσωπη, ἀνυστερόβουλη καὶ ἠθική; Πολὺ ἀστεῖο εἶναι!

Η ΑΛΗΘΕΙΑ ΝΙΚΑ

Εὐτυχῶς ὅτι ἡ μπυροκρατικὴ αὐτὴ στενοκεφαλιὰ ἀνατράπηκε. Ἡ ἀπόφαση τοῦ ὑπηρεσιακοῦ συμβουλίου ποὺ συνῆλθε τὴν Πέμπτη στὸ ὑπουργεῖο τῆς Παιδείας ἀνεγνώρισε ἀπόλυτα τὴν ἠθικὴ βάση τῆς ἀπόψεως τοῦ κλάδου. Καὶ εἶνε τοῦτο μιὰ λαμπρὴ νίκη τῶν ἰδεῶν, τῶν ὁποίων διερμηνευτὴς καὶ φορέας εἶναι ἡ Διδασκαλικὴ Ὁμοσπονδία.

ΤΟ ΛΑΘΟΣ ΤΩΝ

Μερικοὶ συνάδελφοι ἔκαμαν τὸ ἕξης σοβαρὸ λάθος. Πῆραν τὸ νομοσχέδιο γιὰ νόμο καὶ μὴν εὑρίσκοντας αὐτὸν ἀκριβῶς στὸ μέτρο τους προβαίνουν σὲ ἐνέργειες γιά... τὴ μεταρρύθμισή του. Ἀπορροφημένοι οἱ ἄνθρωποι ἐντελῶς ἀπὸ τὸ τί παραπάνω νὰ κερδίσουν, ξεχνοῦν δλωσδιόλου ὅτι μὲ τὶς ἐνέργειές τους, εἰς ἐντελῶς ἀστοχες καὶ ἀποκλειστικὰ προσωπικὲς βοηθοῦν στὴν πλήρη ἀποτυχία τοῦ νομοσχεδίου, διότι σπρώχνουν ὄχι πρὸς τὴν ταχύτερη νομοποίησή του, ἀλλὰ πρὸς τὴν ἀναβλητικότητα καὶ τὴν κωλυσιεργίαν. Καὶ νὰ σκέπτεται κανεὶς ὅτι οἱ συνάδελφοι αὐτοὶ πολλὲς ἴσως φορὲς ἐδίδαξαν τὸ μύθο τοῦ σκύλλου μὲ τὸ κομμάτι τὸ κρέας ποὺ εἶδε τὴ σκιά του στὸ ποτάμι μεγαλωμένη, χωρὶς ὅμως ἀτυχῶς οἱ ἴδιοι νὰ διδαχθοῦν ἀπ' αὐτόν...!

ΙΣΧΥΡΙΣΜΟΙ ΑΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΟΙ

Εἰς τοὺς ἁρμοδίους κύκλους τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου κρατοῦν ἀμφιβολίαι καὶ διστάγμοι ἀφ' ἑνὸς μὲν διὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν δημοδιδασκάλων, οἵτινες σήμερον θὰ προαχθοῦν διὰ τοῦ νομοσχεδίου εἰς τὸν βαθμὸν Γραμματέως Α! τὸν ὁποῖον θεωροῦν μεγαλύτερον τοῦ ὑπολογιζομένου, ἀφ' ἑτέρου δὲ διὰ τὸν μελλοντικὸν ἀριθμὸν τῶν διδασκάλων, οἵτινες θὰ ρθάσουν εἰς τὸν βαθμὸν τοῦτον ἐντὸς 10ετίας. Ἀναβιβάζεται δὲ ὁ ἀριθμὸς οὗτος τῶν Γραμματέων Α! αὐθαιρέτως ἐκ μέρους των εἰς 8.000.

Ἡ Διοίκησις τῆς Διδ. Ὁμοσπονδίας γνωρίζουσα τὴν ἀδικαιολόγητον ὑπερβολὴν κατέδειξε μὲ ἀριθμοὺς ὅτι ὅλαι αἱ ἀμφιβολίαι εἶναι ἀβάσιμοι, διότι ἐκεῖνοι, οἵτινες θὰ προταθοῦν σήμερον εἰς τὴν βαθμίδα ταύτην δὲν δύνανται νὰ ὑπερβοῦν τοὺς 1200 εἰς οὐδεμίαν περίπτωσιν ἀπὸ τὰς 10.000 τοὺς ὁποίους ἔχει ὁ κλάδος καθ' ὅσον 1300 εἶναι ὅλοι ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι ἔχουν σήμερον πρὸς τοῦτο τὰ τυπικὰ προσόντα πτυχιοῦχοι.

Διὰ τὸν μελλοντικὸν ἀριθμόν, ὁ ὁποῖος ἀναβιβάζεται αὐθαιρέτως εἰς τὰς 8.000 Γραμ. Α! προσέθεσεν ὅτι ἐκ τῶν 10.800, ἀφαιρουμένων τῶν 3.060 ἐκ τῶν ὁποίων θὰ προταθοῦν σήμερον ὅσοι ἀξίζουν καὶ τῶν 2900 Γ! τάξεως οἵτινες δὲν ἔχουν τοιοῦτον δικαίωμα, ἤτοι τὸ ὅλον 6800, ἀπομένουν 3740. Ἐξ αὐτῶν πάλιν ἀφαιρουμένων 1630, οἵτινες ἔχουσι 0—3 ἔτη ὑπηρεσίας καὶ οἵτινες θέλουν ἀκόμη μίαν δεκετίαν διὰ νὰ ἀποκτήσουν τὸ δικαίωμα τῆς προαγωγῆς εἰς τὸν βαθμὸν Γραμμ. Β!, μένουν 2110, οἵτινες ἐντὸς μιᾶς δωδεκαετίας θὰ προταθοῦν εἰς τὸν βαθμὸν Γραμ. Α! Ἂν ὑποθέσωμεν δὲ ὅτι πάντες οὗτοι λαμβάνουν πρόταση τοῦ ἐπιθεωρητοῦ καὶ ὅτι οὐδεμία ἔξοδος τῶν νῦν ὑπαρχόντων γίνεται ἐκ τῶν Γραμμ. Α! λόγῳ συμπληρώσεως συντάξεως, πάλιν ὁ ἀριθμὸς δὲν ὑπερβαίνει τὰς 3.000 εἰς τὸ τέλος τῆς δεκαετίας. Ἀλλὰ οὔτε τὸ ἓν οὔτε τὸ ἄλλο εἶναι δυνατὸν νὰ συμβῇ, διότι καὶ ἔξοδος φυσιολογικὴ δὲν εἶναι δυνατὸν παρὰ νὰ γίνεται καὶ πάντες ἀνεξαιρέτως δὲν εἶναι δυνατὸν ἀνεξελέγκτως νὰ προτείνωνται εἰς τὸν βαθμὸν Γραμμ. Α! Ἄρα ὁ ἰσχυρισμὸς εἶναι ἀβάσιμος καὶ οἱ διστάγμοι καὶ αἱ ἀμφιβολίαι ἀδικαιολόγητοι ἐξ αὐτῶν τούτων τῶν ἀριθμῶν καὶ τῶν πραγμάτων.

ΕΝΑ ΜΕΤΡΟΝ

Ἡ Διοίκησις τῆς Ὁμοσπονδίας μεταξὺ τῶν ἄλλων τροποποιήσεων τὰς ὁποίας ἐζήτησε εἰς τὸ καταρτισθὲν νομοσχέδιον εἶναι νὰ ἐλαττωθῇ καὶ τὸ ὅριον τῆς 15ετίας εἰς 12ετίαν διὰ τοὺς μετὰ τὸ 1914 ἐξελθόντας τῶν Διδασκαλείων διὰ νὰ ἔχωσι τὸ δικαίωμα προαγωγῆς εἰς τὸν βαθμὸν Γραμματέως Α! Ὑπεστήριξε δὲ τοῦτο ὡς λογικὸν καὶ δίκαιον διὰ δύο λόγους κεφαλαιώδεις Πρῶτον διότι ἐπὶ οἱ μετὰ τὸ 1926 ἐξερχόμενοι τῶν διδασκαλείων θὰ ἔχουν τὸ δικαίωμα τῆς προτάσεως εἰς τὸν βαθμὸν Γραμμ. Α! μετὰ 12ε ἢ εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 2 τοῦ νομοσχεδίου, οἱ ὑπηρετοῦντες σήμερον θέλουν 15ετῆ τοιαύτην. Δεύτερον δὲ διότι οὐδεμίαν ἀνωμαλίαν ἢ πρόσθετον δαπάνην ἐπιφέρει σήμερον εἰς τὴν προϋπολογισθεῖσαν δαπάνην ἡ ἐλάττωσις τοῦ ὁρίου εἰς 12 ἔτη καὶ ἑπομένως οὐδεμίαν ἐπιβράδυνσιν ἢ παρέλκυσιν τοῦ νομοσχεδίου, διότι οἱ μετὰ τὸ 1914 ἐξελθόντες θὰ ἔχωσι τὸ δικαίωμα τῆς προτάσεως μετὰ τὸ 1926. Εἰς τὸ λογικώτατον τῆς παρατηρήσεως στηρίζομεν τὴν εὐμενῆ ἀποδοχὴν τοῦ δικαίου τῶν ἀπόψεών μας.

ΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

Εἰς τοὺς αὐτοκλήτους ὑπερασπιστὰς τῶν «ἀδικουμένων» ἀπὸ τὸ νομοσχέδιο συναδέλφων, μιὰ σύσταση ἔχουμε νὰ κάμουμε, νὰ μὴ ξοδεύουν ἄδικα τὴν τόση ἀφιλοκερδῆ (;) προθυμία τους. Διότι ἂν αὐτοὶ βλέπουν τὸ νομοσχέδιο μὲ μάτι φθονερὸ καὶ μοχθηρό, καὶ μὲ τὸν πόθο τοῦ κακοῦ στὴν καρδιά τους, ὅμως οἱ «ἀδικούμενοι» συνάδελφοι, ὅπως σὰ πολλοὶ μᾶς τώγραψαν, προτιμοῦν νὰ γείνῃ τὸ νομοσχέδιο νόμος, παρὰ νὰ πάη στὰς ἑλληνικὰς κ. Λίνδας. Εἰδικώτερα δὲν ἔχουν ἀνάγκην ἀπὸ τὴν ὕποπτη αὐτὴ συνηγορία τους οἱ γυμνασιασταί. Αἱ ἐξετάσεις, γιὰ τὶς ὁποῖες ὁμιλεῖ τὸ νομοσχέδιο, ἔχουνε σκοπὸ νὰ σδύσουνε μιὰ γιὰ πάντα τὴ διάκριση προσόντων μεταξὺ διδασκαλιστῶν καὶ γυμνασιαστῶν καὶ νὰ ἀφομοιώσουνε ὁριστικὰ τελειωτικὰ ὄχι συγκαταβάσει καὶ τύπῳ, ἀλλὰ δικαιώματι καὶ οὐσίᾳ δύο ἀπὸ τὶς σπουδαιότερες κατηγορίες συναδέλφων. Ἡ ἀκαιρη—καὶ ἀπὸ τρίτους μάλιστα—ἐπίκριση τῆς διατάξεως αὐτῆς μόνον ἀποτέλεσμα ἠμπορεῖ νὰ ἔχῃ τὸ νὰ ἐκθέση τὴν κατηγορία τῶν γυμνασιαστῶν στὰ μάτια καὶ τοῦ Κράτους καὶ τοῦ Κλάδου ὅτι... φοβοῦνται τὶς ἐξετάσεις. Ἀλλὰ τὸ γεγονὸς εἶνε ὅτι οὔτε τὶς φοβοῦνται, οὔτε τὶς θεωροῦν, ὅπως ἡ κακοβουλία ἑνὸς κυρίου ἐζήτησε νὰ παραστήση, ταπεινωτικές. Ταπεινωτικὴ ἦταν μόνον ἡ μέχρι τοῦδε γινομένη διάκριση. Ἀλλὰ θὰ ὑπάρξουν ἴσως καὶ ἐκεῖνοι ποὺ θὰ ἀποτύχουν. Ἀλλοίμονον ὅμως ἂν μία ὁλόκληρη κατηγορία διδασκάλων προτιμᾷ τὴ διαιώνιση μιᾶς μειωτικῆς δι' ἑαυτὴν καὶ ἀκαθορίστου θέσεως μέσα στὸν κλάδο, χάριν τῆς σωτηρίας ἐλαχίστων, οἱ ὁποῖοι, ἀνίκανοι μέσα στὸ ἴδιο τους τὸ σχολεῖο, κινδυνεύουν ν' ἀποκαλύψουν τὴν ἀνικανότητά τους αὐτὴ καὶ μπροστὰ σὲ μιὰ ἐπιτροπή.

Ο ΜΕΓΑΛΕΙΤΕΡΟΣ ΕΧΘΡΟΣ

Ο δάσκαλος δὲν ἔχει ἐχθρὸ στὸ ἔργο του μονάχα τὴ ἠθική του καὶ τῆς κοινωνίας τὴν ἀδιαφορία ἢ καὶ τὴν ἀντίπραξη. Ὅταν νικήσει τὴν πρώτη μὲ τὴν ἰώδειο ἀνοχή του καὶ τὴ δεύτερη μὲ τὴ δύναμη, ποὺ τοῦ ἐμπνέει ἡ πίστη του στὸ λαϊκὸ σχολειό, προβάλλει τρίτος φοβερώτερος ἐχθρός... τὸ κράτος μὲ τὴν ἀντιεκπαιδευτικὴν γραφειοκρατίαν του. Διαβάστε τὸ γράμμα ποὺ σὲ ἄλλη στήλη δημοσιεύουμε γιὰ τὸν ταμία Λιξουρίου. Ὁ δάσκαλος ἀγωνίστηκε, ἔπεισε τὴν κοινότητά του νὰ διαθέση τὰ περισσεύματα τοῦ κοινοτικοῦ ταμείου γιὰ νὰ κτισθῇ σχολεῖο, ἐνήργησε στοὺς μετανάστες συγχωριανοὺς νὰ βοηθήσουν, ἔπεισε ἕνα χωρικὸ νὰ δώσει τζάμπα οἰκόπεδο καὶ σπεύδει στὸν ταμία νὰ ζητήσει τὰ περισσεύματα τῆς κοινότητος γιατὶ αὐτὰ θὰ εἶνε ἀρχὴ καὶ προϋπόθεση τῶν ἄλλων βοηθειῶν καὶ δωρεῶν. Ἀλλ' ὁ ταμίας; Ἀ αὐτὸς δὲν βιάζεται! Ἀναβάλλει, κωλυσιεργεῖ, δυστροπεῖ, ἀπαιτεῖ τύπους χωρὶς λόγο, καὶ τέλος ἀρνεῖται. Πῶς θὰ νικηθῇ ὁ μεγαλύτερος αὐτὸς ἐχθρὸς τοῦ λαϊκοῦ σχολείου, ἡ κρατικὴ ὀπισθοδρομικὴ γραφειοκρατία; Πῶς;

ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΕΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ

Σὲ ἄλλη στήλη δημοσιεύουμε τοὺς καινούργιους μισθοὺς τῶν χωροφυλάκων. Ἀρχίζουν ἀπὸ 135 δρ. μεταλλικὰς μὲ δωρεὰν ἱματισμὸ καὶ παπούτσια, μὲ 3ετεῖς αὐξήσεις 5 μεταλλικῶν δραχμῶν καὶ μὲ 12 μηνιαίους μισθοὺς δῶρον κατὰ τὴν ἀποστράτευση. Καὶ δικαίως μᾶς ρωτοῦν: Μήπως τὸ γεγονὸς αὐτὸ εἶναι τὸ ἔμμεσο ἀποτέλεσμα τῆς ἀτελείωτης συζητήσεως ποὺ γίνεται ἀνέκαθεν στὴν Ἑλλάδα τόσο στὸν τύπο ὅσο καὶ στὴν κοινωνία γενικά, γιὰ τὴν ἀνάγκη καλὰ ὀργανωμένης ἀσφαλείας. Μήπως ἡ μακροχρόνια καὶ ἀδιάλειπτη αὐτὴ συζήτηση στὴ Βουλή, στὸν Τύπο, στὸν Λαὸ γιὰ τὴν πλήρωση αὐτῆς τῆς ἀνάγκης ἐδημιούργησε τοὺς ψυχολογικοὺς ὅρους ποὺ ἐπιτρέπουνε στὴν Κυβέρνηση νὰ κάμει ἕνα νέο ὀργανισμὸ χωροφυλακῆς τόσο πολυέξοδο; Βέβαια πῶς ἂν ἤθελε ποτὲ γείνη στὴν Ἑλλάδα ἄλλη τόση συζήτηση γιὰ τὴν ἀνάγκη Λαϊκῆς Ἐκπαιδεύσεως βέβαια πῶς αὐτὴ δὲν θὰ βρισκότανε στὴ σημερινή της κατάντια καὶ οὔτε οἱ ἀγῶνες τῶν λειτουργῶν της θὰ συναντοῦσαν τόσο φοβερὲς δυσκολίες γιὰ τὴν ἐπιτυχία τους. Γιατὶ θὰ ὑπῆρχε δημιουργημένη βαθειὰ συνείδηση ἐκπαιδευτικὴ στὴν κοινωνία μας.

ΘΑΥΜΑΖΟΜΕΝ

Ὁλο λοιπὸν—ὅπως πληροφορούμεθα—τὸ ἐνδιαφέρον τῆς ἱεραρχίας καὶ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ τμήματος γιὰ τὴν ἄμεση δασκαλοποίηση τῶν ἀποφοίτων τῶν ἱερατικῶν σχολῶν συγκεντρώνεται σὲ τοῦτο: στὸ πῶς δηλ. οἱ εἰκοσαετεῖς αὐτοὶ ἀπόφοιτοι, ὡς τὰ 30 ποὺ θὰ γείνουν παπάδες, νὰ πέρνουν κανένα μισθό! Θαυμάζομεν γιὰ τὴν ὑψηλὴ ἰδέα ποὺ ἔχουν οἱ κύριοι αὐτοὶ γιὰ τὴ λαϊκὴ ἐκπαίδευση!

Τὸ νὰ ζητῆς λόγο ἀπὸ τὰς Διοικητικὰς ἀρχὰς τῆς ὀργανώσεώς μας σύμφωνα μὲ τὰς καταστατικὰς διατάξεις καὶ τὸ νὰ συμμορφώνεσαι μὲ τὰς ἀποφάσεις τῶν Τοπικῶν καὶ Γενικῶν Συνελεύσεων εἶνε δύο καθήκοντα ποὺ τὸ ἕνα ἀποτελεῖ συμπλήρωμα τοῦ ἄλλου.

ΑΠ' ΤΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

Παρουσιασθὶν ἐνώπιον τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆ; Παιδείας τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς Ὁμοσπονδίας ἀνέπτυξε τὰς ἀπόψεις τοῦ Κλάδου πρὸς πληρεστέραν ἐξυπηρέτησιν αὐτοῦ, διὰ τροποποιήσεως ὡρισμένων σημείων τοῦ Νομοσχεδίου. Ὁ κ. Ὑπουργὸς ἤκουσεν εὐμενέστατα τὰς ἀπόψεις τῆς Ὁμοσπονδίας ὑποσχεθεὶς ὅτι θὰ λάβῃ ταύτας ὑπ' ὄψιν, διότι ἡ ἐπιθυμία του εἶναι νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἠθικὴν καὶ ὑλικὴν βελτίωσιν τῆ; θέσεως τοῦ δημοδιδασκάλου. Τὸ συμβούλιον πρὸς τούτοις ἐνεχείρισεν εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν καὶ ὑπόμνημα, δημοσιευόμενον εἰς ἄλλην στήλην καὶ ἀφορῶν τοὺς τελειοφοίτους τῶν Ἱερατικῶν σχολῶν, ἀφ' οὗ προηγουμένως ἀνέπτυξε διὰ μακρῶν τὰς ἀντιλήψεις του, τὰς ὁποίας ὁ κ. Ὑπουργὸς ἀνεγνώρισεν ὡ; δικαιοτάτας. Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς συζητήσεως ὁ κ. Ὑπουργὸς ἐπέδειξε ζωηρότατον ἐνδιαφέρον διὰ τὰ πράγματα τοῦ Κλάδου, διεβεβαίωσε δὲ ἐν τέλει τὴν Διοίκησιν τῆς Ὁμοσπονδίας ὅτι τάχιστα τὸ Νομοσχέδιον θὰ εἶναι νόμος τοῦ Κράτους.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΡΕΒΕΝΩΝ

Κατὰ τὴν συνελθοῦσαν γενικὴν τακτικὴν συνέλευσιν τῆς 18ης Ὀκτωβρίου ἐξελέγη τὸ νέον Διοικητικὸν Συμβούλιον καταρτισθὲν ὡ; ἕπεται:

Πρόεδρος Γεωρ. Ξενόπουλος, Ἀντιπρόεδρος Ἰωαν. Γκούρας, Ταμίας Γεωργ. Παπαβραμίδης, Γεν. Γραμματεὺς Ἠλίας Φάσας καὶ Σύμβουλοι Ἰωαν. Παπαποστόλου, Κων. Ταλάρης καὶ Μελπομένη-Κοκότη. Ἀνεὶ τῆ; τελευταίας μὴ ἀποδεχθείσης τὴν ἐκλογὴν ἐκλήθη ὁ πρῶτος ἐπιλαχὼν Ἰωάν. Παπανασιασίου.

Τὸ νέον Διοικητικὸν Συμβούλιον ἅμα τῇ ἀναλήψει τῶν καθηκόντων του ἐξέδωκε πρὸς τὰ μέλη ἐγκύκλιον ἐξ ἧ; ἀποσπῶμεν τὰ κάτωθι:

Ἀναλαβόντες κ. Συνάδελφε τὸ βαρὺ τοῦτο φορτίον εἰς στιγμὴ; κρισίμου; τοῦ Κλάδου μα;, ἀναλογιζόμενοι δὲ τὰ; εὐθύνα; ἃ; ἔχομεν κατὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων μα;, θεωροῦμεν καθῆκον μα; ἀπαραίτητον νὰ συνιστῶμεν ὑμῖν τὰ ἑξῆ;:

1ον. Ἐγγραφὴν ὅλων εἰς τὸν Σύλλογον.

2ον. Ἐκπλήρωσιν τῶν ἀπέναντι Συλλόγου καὶ Ὁμοσπονδίας ὑποχρεώσεων, ἤτοι ἀνὰ 5 δρχμὰς μηνιαίως εἰς ἕκαστον.

3ον. Πλήρη ὑπακοὴν καὶ σέβα; εἰς τὰ; ἀποφάσεις Συλλόγου καὶ Ὁμοσπονδίας.

4ον. Ἕνωσιν καὶ ὁμόνοιαν ἀποφεύγοντες καὶ ἀποδοκιμάζοντες τὰ; χωριστικὰ; τάσεις.

5ον. Ἀποφυγὴν μονομερῶν ἐνεργειῶν διὰ διάφορα ἀτομικὰ ζητήματα, παρ' ἀνωτέρα; προϊσταμένα; ἀρχα;.

6ον. Ὑποχρεωτικὴν ἐγγραφὴν συμφώνως τῇ ἀποφάσει τῆς ἄνω συνελεύσεως εἰς τὸ ἐπίσημον ὄργανον τῆ; Ὁμοσπονδίας μα; «Διδασκ. Βῆμα» ὅπερ μόνον οὕτω; δύνατσι νὰ ἀποβῇ ἓν ἰσχυρὸν στήριγμα τῶν συμφερόντων μα;. Ὁ ὑποστηρίζων αὐτό, ὑποστηρίζει τὸν ἑαυτόν του. Ἐπίση; παρακαλοῦμεν ὅπω; διαδόσητε αὐτὸ καὶ εἰς ἄλλα ἄτομα, ἐγγράφοντες συνδρομητά;, κυρίω; δὲ Κοινότητα;, Σωματεῖα, Ἑνώσεις κτλ.

Μὲ ὅλα αὐτὰ δὲν ζητοῦμεν τίποτε ἄλλο, παρὰ τὴν συνεργασίαν σα; διὰ τὴν πλήρη ἐπιτυχίαν τῶν προσπαθειῶν μα; διὰ τὰ συμφέροντα καὶ τὴν ἐξύψωσιν τοῦ Κλάδου μα;.

Ἂ; μὴ ἐπηρεαζώμεθα ἀπὸ ἀτομικὰ πάθη καὶ μικροφιλοτιμία;. Ἂ; ἑνωθοῦμεν ὅλοι, νὰ ὑποστηρίξωμεν ὁ εἷ; τὸν ἄλλον διὰ νὰ ἐπιτύχωμεν τὰ ἀναμφισβήτητα δίκαιά μα;.

Ὅπω; μᾶ; ἐτιμήσατε διὰ τῆς ψήφου σα; καὶ μᾶ; ἐνεπιστεύθητε τὰ συμφέροντά σα; φανῆτε πρόθυμοι εἰς τὰ; συνάσεις μα;.

Ὁ Πρόεδρος — Ὁ Γεν. Γραμματεύ;
Ξενόπουλος — Ἠλ. Φάσσας

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΡΙΚΚΑΛΩΝ

Παρακαλοῦμεν, εὐαρεστηθῆτε νὰ δημοσιεύσετε εἰς τὸ Δ.Β. Βῆμα τὴν κάτωθι δήλωσιν:

«Δηλοῦμεν ὅτι εἶνε τελείως ἀνυπόστατα καὶ ἀνακριβῆ τὰ ἀναγραφέντα εἰς ἓν φύλλον τοῦ Ἑρμοῦ περὶ ἀποσυνθέσεω; τοῦ Συλλόγου μα;. Ὁ Σύλλογος ἀριθμῶν ὑπερεκατὸν μέλη πειθαρχικώτατα καὶ συνεπέστατα εἰς τὰ; ὑπ χρεώσεις των, λειτουργεῖ κανονικώτατα. Ἐὰν νομίζουν οἱ δημοσιεύοντε; τοιαύτα; ἀληθείας ὅτι θὰ κλονίσωσι τὸ γρανιτῶδες μέγαρον τῆ; Ὁμοσπονδίας ἢ θὰ μειώσουν τὸ γόητρον καὶ τὴν λατρείαν ἣν ὁ διδασκαλικὸς κλάδος τρέφει πρὸ; τὴν διοίκησιν αὐτῆ; πλανῶνται οἰκτρότατα».

Ὁ Πρόεδρος — Ὁ Γραμματεύ;
Π. Τζαμπιώζης — *Δημ. Ἰωαννίδης*

ΑΠ' ΟΣΑ ΜΑΣ ΓΡΑΦΟΥΝ

ΤΑΜΙΑΣ ΑΝΤΙΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ

Ἀγαπητὲ «Δ. Βῆμα»,

Πρὸ τριῶν ἡμερῶν ἀπεστείλαμεν (τὸ Τ. Ε. Προνοίας τοῦ σχολείου μου) ἐκτενεστάτην ἀναφορὰν πρὸς τὸ προϊστάμενον ὑπουργεῖον, διὰ τοῦ κ. ἐπιθεωρητοῦ μα; ἐπὶ τῆ;ἑξῆ; ὑποθέσεω;. Ἐπειδή, ὡ; τὸ διδακτήριόν μα; εἶνε ἕνα μπουδροῦμι, ἀπὸ πέρυσι ποὺ ἦλθα ἐδῶ μᾶ; ἀνησυχοῦσε καὶ δὲν παρελείπομεν νὰ κάμωμεν ὅτι ἔπρεπε γιὰ νὰ κάμωμεν ἕνα ὑγιεινὸν διδακτήριον. Πρώτη μα; ἐνέργεια ἦτο νὰ ψηφισθῇ ὑπὸ τοῦ Κοινοτ. Συμβουλίου ὑπὲρ τοῦ ταμείου μα;, τὸ ἀπόθεμα τῆ; Κοινότητος, ἀνερχόμενον εἰς 26000 δραχ. Ἐννοεῖται τοῦτο κατορθῶθη τὸν Μάρτιον, διὰ διαφόρου; λόγου; ἔπειτα ἀπὸ πολλὰ; δυσκολίαι;. Τέλος τὸ κατωρθώσαμεν, μὴ παραλείψαντες ὅ τῷ μεταξὺ καὶ ἐπιστολὰ; εἰς τὴν Ἀμερικὴν νὰ ἀποστείλωμεν εἰς τοὺς χωριανούς καὶ αἰτῆσιν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τοῦ Βελλιανείου κληροδοτήματος καὶ τὸ σπουδαιότερον νὰ πείσωμεν τὸν Παναγάκη Μαντζαβινάτον νὰ μᾶ; ὑποσχεθῇ ἱκανὸν δωρεάν. Αὐτὰ ὅλα ἐνηργοῦντο πάντα μὲ τὴν ἐλπίδα καὶ θεμέλιον τὸ ψηφισθὲν ποσὸν τῆ; Κοινότητος, τῶν 26000. Μετὰ παρέλευσιν μηνὸ; ἀπὸ τῆ; ψηφίσεω; καὶ ἀφοῦ ἀνεκρίθη καὶ ὑπὸ τοῦ κ. νομάρχου ἦλθαμε μὲ τὸ ἔνταλμα εἰς τὸν κ. ταμίαν Πάλλης καὶ κυριολεκτικῶ; λύσσαξε ὅταν εἶδε. Τὸ ἔνταλμα, τί μᾶ; ἔκοψε θέλω πολλὴ ὥρα καὶ πολὺ χαρτὶ νὰ γράψω, εἰς τὸ τέλος μᾶ; εἶπεν ὅτι νὰ κόψωμε μικρότερα ἐντάλματα τῶν 8000 δρ. καὶ μετὰ παρέλευσιν τοὐλάχιστον δύο τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆ; ἐκδόσεω; τοῦ ἑνὸ; ἔτου; τῆ; ἐκδόσεω; τοῦ ἑτέρου ὄχι διαμιᾶ;. Μετὰ ὀλίγη; ἡμέρα; παρουσιάσθημεν μὲ νέον ἔνταλμα τῶν 8000 δραχ., ὡ; μᾶ; εἶχε πῇ, ἀλλὰ καὶ τότε εὗρε πρόφασιν ὅτι πρέπει νὰ τὸν ἀφίσωμεν γιὰ νὰ κυττάξῃ καλλίτερα πόσον ἀπόθεμα ἔχει ἡ Κοινότη;, γιατὶ δὲν ἔχει τόσον, ὀηλ. 26000. Μετὰ 15 ἡμέρα; ποὺ πήγαμε πάλιν τὰ αὐτά, ἕω; ὅ;ου τέλος πάντων μετὰ παρέλευσιν δύο μηνῶν μᾶ; εἶπε ὅτι ἡ Κοινότη; ἔχει μόνον 20 χιλ. ἀπόθεμα. Τέλος δέχθημεν καὶ αὐτά, τοῦ παρουσιάζομεν πάλιν τὸ ἔνταλμα τῶν 8 χ.λ. δραχ. καὶ τέαν πρόφασιν μᾶ; προβάλλει, νὰ κάμωμεν... ἐντύπου; διπλοτύπου; ἀποδείξει;, διότι ἰδιοχείρου; δὲν δέχεται. Παραγγέλλομεν καὶ αὐτὰ; εἰς τοῦ Νικολάτου καὶ μετὰ 15 ἡμέρα;, ὅταν πήγαμε, μᾶ; λέγει «ὅταν εἰσπράξῃ ἡ Κοινότη; σα; λεφτά, τότε ἔρχεσθε καὶ παίρνετε, γιατὶ τώρα τὰ ἔχω στεί;ει στὸ ὑπουργεῖον.» Τώρα μπορεῖ νὰ φαντασθῇ; τὴν ἀγανάκτησίν μα; ὕστερα ἀπὸ 5 μῆνα; ποὺ μᾶ; κορο;ίδευε καὶ τὴν λύπην μα; γιὰ τὴν ματαίωσιν τοῦ ἔργου καὶ τὸ ρεζιλίκι μα;, γιατὶ ἐν τῷ μεταξὺ καὶ ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴν ἐλάβομεν δύο-τρεῖ; ἐπιστολὰ; ὅτι καθὼ; ἀρχίσουμε ἀμέσω; θὰ μᾶ; βοηθήσουν καὶ ἀπὸ τὸ κληροδότημα τὴν αὐτὴν ὑπόσχεσιν.

Δηλαδὴ αὐτὸ; ὁ κύριο; ταμία; μᾶ; κατέστρεψε τὴν δουλειά μα;. Νὰ αὐτὴν τὴν εὐκολίαν βλέπομεν ἀπὸ τοὺς ὑπαλλήλου; τοῦ Κράτου;. Ποιὸ; τολμᾶει τώρα νὰ πῇ στοὺ; χωριανοὺ; νὰ ὑποστοῦν θυσία; ἄλλα;, ἀφοῦ τὰ χρήματά μα; δὲν μποροῦμε νὰ πάρουμε. Γιὰ αὐτὸ σὲ παρακαλῶ κύτταξε στὸ ὑπουργεῖον νὰ μὴ μᾶ; τὰ καθυστερήσουν, ἀλλὰ νὰ διαταχθῇ αὐτὸ; ὁ κύριο; νὰ μᾶ; ἐπιστρέψῃ ὅλον τὸ ἀπόθεμα, ἀφοῦ εἶναι ψηφισμένον καὶ δὲν εἶχε τὶ κανὲν δικαίωμα διότι πλέον οὐδὲ καὶ εἰς τὴν Κοινότητα ἀνήκει, ἀλλ' εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ σχολείου.

Μὲ ἀγάπη
Θ. Ἀλεξανδρᾶτος

Σημ. «Δ. Β'» Κατόπιν ἐνεργείας τῆς Διοικήσεως ὁ ταμίας προσεκλήθη ὅπω; ἀναφέρῃ τοὺ; λόγου; τῆς ἀρνήσεώς του.

-⊙-

ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΕΝΟΣ ΜΑΡΤΥΡΑ

Ἀγαπητὲ «Βῆμα»

Ὁ ἐρχομό; σου κάποτε ἀντὶ χαρὰ, ποὺ περιμένω νὰ μοῦ φέρει, γιὰ νὰ διασκεδάσει τὴ τόση ἄχαρη ζωὴ αὐτῆς τῆς τρώγλης ποὺ θέλουμε νὰ τὴ λέμε σχολεῖο, φέρνει κάτι λύπε; γιὰ νὰ τρανέβει ἡ δυστυχία μου. Μὰ πόσο μεγάλη λύπη μοῦ ἔφερε ἕνα τελευταῖο φύλλο. «Ὁ Θάνατος τοῦ Ἀθανασίου Παπαγεωργίου». Τέσσερε λέξεις ποὺ φέρνουν λύπη. Καὶ πρὶν προχωρήσω στὸ διάβασμα σκέφθηκα, σὰ τὶ τάχα, μεγχλιασμένο καὶ ὑγρὸ δωμάτιο, νὰ ἔζησε τὶς τελευταῖες στιγμὲ; ὁ δύσμοιρος συνάδελφο;; Καὶ τὸν εἶδα μπροστά μου ξαπλωμένον ἀπάνω στὸ νεκροκράβατο, νὰ ξεροβήχει—ἄχ τὶ βήχα;—νὰ γουρλώνει τὰ μάτια μου, νὰ κάνει τὶ; τελευταῖε; του χειρομονίες, νὰ προφέρει λέξεις—τὶ τελευταῖε; συμβουλὲ; στὰ παιδιὰ—καὶ νὰ παραδίνει τὴ μαρτυρική ψυχή του στὸ πλάστη της. Μὰ λίγο πιρακάτω καὶ νά. «Ἠτοκτόνησεν εἰς τὸ μνημεῖον τοῦ Φιλοπάππου». Ἄχ δυστυχισμένε τί ζητοῦσες καὶ περιπλανιόσουν γύρω ἀπὸ τὴν Ἀκρόπολη; Τί ἤθελες ἀπὸ τὴ Ζουρτσα τῆς Ὀλυμπίας στὴν Ἀθήνα φτωχὲ δάσκαλε: Μὰ ἀπὸ ἀπολύθηκες ἀπὸ τὴν ὑπηρεσία, ἀπ' ἔγκαταλείψει θέσεως σὺ ποῦ ἔφτιαχνε τὴ ζωή σου σὲ αὐτὴ τὴ θέση κλειμένος σὲ τρώγλες, σὺ ποῦ ἔφτασες στὸ σημεῖο νὰ σοῦ φύγει ἡ φωτοβόλα διάνοια σου, ποὺ τόσες σκοταιὲ; παιδιάτικες φάτιζε ψυχέ; καὶ ἔκλεισες τὸ στόμα σου—ἀφασία—ποῦ τὸ ἄνοιξε μόνο γιὰ νὰ λὲ; καλὰ λογάκια στὰ ἀθῶα παιδάκια, τὰ βλαστάρια τῆς νέας κοινωνίας; Καὶ ἔπρεπε καταδικασόμενος, νηστικός—γιατὶ τὸ ξεροκόμματο ποῦ σοῦ ἔδινε ἡ ἄπονη πολιτεία σοῦ τὸ ἔκοψε, μὲ ἕνα χαρτὶ ποῦ τὸ λεν' ἀπόλυση,—νὰ τρέχεις, νὰ γυρίζεις μέσα στὴν Ἀθήνα νὰ ἀναβεῖνεις τὶς μαρμαρόσκαλες τοῦ μεγάρου τῆς Παιδείας—τὶ λόγος—καὶ νὰ ἀφίσεις τὸ ἅγιο σου σῶμα μακρυὰ ἀπὸ τὸν τόπο ποῦ ἔζησες τὴ μαρτυρική σου ζωὴ καὶ νὰ μὴ σκασκατοῦν τὰ τίμια κόκκαλα σου μὲ τὸ ποτισμένο ἀπὸ τὸν ἱδρῶτα σου χῶμα; Ποιὸ; ἔφερε, μεγάλε μάρτυρα κὶ δὲν μᾶ; πε ιμένει ἡ τέτοια τύχη; ὅσο δὲν συγκινιόμαστε ἀπὸ τέτοια σκληρὰ γεγονότα καὶ δὲν ἐξεγειρόμαστε, νὰ ζητήσουμε ἀνθρωπισμό, τέτοια τύχη περιμένει τὸ κάθε ἀργάτη τῆς εὐγενέστερης ἰδέας. Ἔπρεπε νὰ ἀνακατεῖθοῦν Ἐπιθεωρητὴς καὶ ἀποπτικὸν Συμβούλιον, Σχολίατρος καὶ ἀ μέδιον τμῆμα ὑγιεινῆς Ὑπουργὸς καὶ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον γιὰ νὰ σοῦ ἐπιτραπεῖ νὰ πεθάνει; Ἄχ δυστυχισμένε δάσκαλε... Δὲν μπορῶ νὰ προχωρήσω... Αἰωνία σου ἡ μνήμη Συνάδελφε, Μεγάλε μάρτυρα.

Πάνος Παπαγεωργίου
Δάσκαλος

-⊙-

ΤΥΠΟΙ ΚΑΙ ΔΑΣΚΑΛΟΙ

Ἀγαπητὲ «Δ. Βῆμα»

Μὲ μεγάλη μου λύπη βλέπω, ὅτι ὅπω; ἡ ἐκκλησιά μα; κατήντησε λίγο πολὺ τόπος καὶ ἀθιμοτελεστεία, ἔτσι καὶ εἰς τὸ λαϊκό μα; σχολεῖο, εὐτυχῶ; ὄχι σὰ βαθμὸ ἀπαλοιστικό, συμβαίνει τὸ ἴδιο καὶ σὰ στιγμή, ὅπου τὰ σχολειὰ μα; κατὰ μέγα μέρο; παρουσιάζουν λυπηρότατο θέαμα φυλακῶν ἑτοιμορρόπων μὲ τέσσαρα; ὑγρούς τοίχου;, καὶ τίποτα περισσότερο.

Ὁ ζῆλος, ἡ ἀκαταγώνιστη φιλοπονία τοῦ δι δασκάλου, ἡ εὐμέθοδη διδασκαλία σύμφωνα μὲ τὶς δυνάμεις καὶ τὴν φύση τῶν μαθητῶν, ἡ εὐσυνείδητη καὶ εὔρυθμη ἐκπλήρωση τῶν καθηκόντων, ὁ ἀδαμάντινος χαρακτὴρ τοῦ διδασκάλου ἡ στοργὴ ποὺ αἰσθάνονται τὰ παιδιὰ πρὸ; αὐτήν, ἡ καλή του φήμη ὅλα αὐτὰ τὰ προσόντα καὶ ὅλε; αὐτὲ; ἡ ἀρετὲ; καὶ μὲ ὅλη τὴν καλύτερη ἀπόδοση τῆ; ἔργασίε; ἐκμηδενίζονται πολλὲ; φορέ;, καταρρακοῦνται καὶ ποδοπατοῦνται γιὰ κάτι ἀποσπάδεις τόπους, γιὰ ἕνα προσωπικὸ μῖσο;, γιὰ κομματικὴ ἀμπάθεια ἢ καὶ γιὰ τὸν κατζοπατισμὸ ἑνὸ; πολιμικτάρη. Ὄχι δὲ καὶ ὀλίγα; φορὲ; προβάλλεται ἡ ἀπαίτηση νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ σὲ ξενόφωνο ἀκόμη σχολεῖο σύστημα ξένο, χωρὶ; νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ φύση καὶ ἡ

ΔΗΜΟΔΙΔΑΣΚΑΛΟΙ ΚΑΙ ΙΕΡΑΤΙΚΑΙ ΣΧΟΛΑΙ

ΤΟ ΕΠΙΔΟΘΕΝ ΕΙΣ ΤΟΝ κ. ΥΠΟΥΡΓΟΝ ΥΠΟΜΝΗΜΑ

Κύριε ὑπουργέ,

Ἡ Διοίκησις τῆς Διδ. Ὁμοσπονδίας παρακολουθοῦσα μὲ ἐνδιαφέρον τὸ καταρτισθὲν νομοσχέδιον τῆς ὀργανικῆς διαρρυθμίσεως τοῦ Κλάδου τῶν δημοδιδασκάλων ἀντελήφθη ὅτι διάφοροι παράγοντες ἀγνοοῦντες τὸ λαϊκὸν σχολεῖον ἢ εὐδεμίαν σχέσιν ἔχοντες μὲ αὐτὸ καὶ τὰς ἀνάγκας του, πολὺ δὲ ὀλιγώτερον μὲ τὴν σημασίαν τοῦ ἐπιστημονικοῦ καταρτισμοῦ τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ καὶ τὴν πρακτικὴν ἐξάσκησίν του, καταβάλλουσι πᾶσαν προσπάθειαν πρὸς τροποποίησιν ὡρισμένης διατάξεως τοῦ νομοσχεδίου καὶ προσαρμογὴν αὐτῆς εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν ἐντελῶς ξένων πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ λαϊκοῦ σχολείου σκοπῶν.

Οὕτω εἰς ἀπογευματινὴν ἐφημερίδα τῆς παρελθούσης ἑβδομάδος ἀνεγράφη εἴδησις περὶ ἀναμίξεως τῆς Ἱεραρχίας εἰς τὸ συνταχθὲν νομοσχέδιον καὶ μάλιστα δι' ὡρισμένην διάταξιν αὐτοῦ ἀφορῶσαν τοὺς ἐκ τῶν ἱεροδιδασκαλείων προερχομένους. Κατὰ τὴν διάταξιν ταύτην οἱ ἀπόφοιτοι τῶν ἱερατικῶν σχολῶν διορίζοντσι μόνιμοι διδάσκαλοι ἐφεξῆς, ἐφ' ὅσον ἤθελον φοιτήσει εἰς μονοτάξια Διδασκαλεῖα. Ἡ διάτοξις αὕτη λογικωτάτη, δικαιοτάτη, καὶ ἐπιστημονικωτάτη προὐκάλεσε ἀδικαιολόγητον ἀντίδρασιν ξένων πρὸς τὸ λαϊκὸν σχολεῖον παραγόντων.

Ἡ Διοίκησις τῆς Διδασκ. Ὁμοσπονδίας ἔχουσα τὴν ἰδέαν ὅτι δὲν ἀποκλείεται κανεὶς μὲ προσόντα ἀπὸ τὴν ἀνάσκησιν τοῦ διδασκαλικοῦ ἐπαγγέλματος, ζητεῖ διὰ λόγους κοινῆς ὠφελείας τὸν ἀρτιώτερον ἐπιστημονικὸν καταρτισμὸν πάντων τῶν μελλόντων διδασκάλων. Ἀλλ' αὐτὸ νομίζομεν οὐ μόνον δὲν ἔπρεπε νὰ προκαλέσῃ οὐδεμίαν ἀνησυχίαν καὶ ἀνάμιξιν εἰς τὸ νομοσχέδιον, ἀλλ' ἀπ' ἐναντίας ἔπρεπε νὰ ἐπικροτηθῇ καὶ ὑπερθεματισθῇ ἡ προσπάθεια τῆς Διδ. Ὁμοσπονδίας.

Κύριε ὑπουργέ,

Ἡ Διοίκησις τῆς Διδ. Ὁμοσπονδίας ἔχουσα ὑπ' ὄψιν της ὅτι αἰτία τῆς σημερινῆς καταπτώσεως τοῦ λαϊκοῦ σχολείου καὶ τοῦ κλάδου εἰς τὴν συνείδησιν τῆς κοινωνίας εἶνε καὶ ἡ κλημμελὴς κατάρτισις τοῦ προσωπικοῦ, ἐπελήφθη τοῦ ζητήματος τῆς ἐφεξῆς ὁμοιρμόρφου ἐπιστημονικῆς καταρτίσεως αὐτοῦ διὰ τῆς φοιτήσεως πάντων τῶν μελλόντων διδασκάλων εἰς διδασκαλεῖα. Διὰ τοῦ τρόπου δὲ αὐτοῦ θὰ δύνανται νὰ ἀνταποκρίνωνται εἰς τὰς σημερινὰς ἀνάγκας τοῦ λαϊκοῦ σχολείου, τοῦ ὁποίου τὸ ἔργον δὲν συνίσταται εἰς τὴν ἁπλῆν ἀνάγνωσιν καὶ γραφὴν τοῦ μαθητοῦ. ἀλλ' εἰς τὴν παροχὴν ὅλων τῶν ἐφοδίων, καὶ τὴν ἀνάπτυξιν ὅλων τῶν σωματικῶν, ἠθικῶν καὶ πνευματικῶν αὐτοῦ δεξιοτήτων, εἰς τὴν ὀργάνωσιν σχολικῆς ζωῆς, τῆς ὁποίας ἡ μετέπειτα νὰ εἶνε ἐξέλιξις καὶ συνέχεια διὰ νὰ ἀποβῇ μέλος χρήσιμον τῆς κοινωνίας ὁ μαθητής. Εἶνε δὲ γνωστὸν ὅτι ἕκαστον ἵδρυμα ἔχει ἴδιον σκοπὸν καὶ προορισμὸν νὰ ἐκπληρώσῃ, ὁ ὁποῖος ἐπιδιώκεται δι' ἰδίων μέσων. Ἐπὶ παραδείγματι τὰ διδασκαλεῖα ἔχοντα προορισμὸν τὴν παρασκευὴν διδασκάλων διευθύνονται ἀπὸ παιδαγωγούς, τῶν ὁποίων ἡ ἐπίγνωσις καὶ συναίσθησις τοῦ ἐπιδιωκομένου σκοποῦ κατευθύνει τὴν ὅλην ἐργασίαν τοῦ ἱδρύματος πρὸς ἐπιτυχίαν. Αἱ Ἱερατικαὶ σχολαὶ ἔχουσαι προορισμὸν τὸν καταρτισμὸν κλήρου ἐπαρκῶς μορφωμένου καὶ ἐπαξίου τῆς ἀποστολῆς του, ὁμοίως τείνουσι δι' ὅλων τῶν μέσων, προγράμματος καὶ μαθημάτων πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ προορισμοῦ των, ἄλλως θὰ ἦσαν περιτταί. Θὰ ἦτο δὲ πολὺ περίεργον καὶ ἀναχρονιστικὸν σήμερον ὁπότε καταβάλλεται τοιαύτη προσπάθεια διὰ τὴν ἀρτιωτέραν λειτουργίαν τῶν διδασκαλείων, οἱ ἀπόφοιτοι τῶν ἱερατικῶν σχολῶν νὰ διεκδικοῦν δικαιώματα δημοδιδασκάλων, ἀτλῶς διότι ἀναγράφουσιν εἰς τὰ προγράμματά των καὶ διδασκαλίαν παιδαλωγικῶν μαθημάτων. Τὸ τοιοῦτον ἐκ πρώτης δψεως φαίνεται ὅτι ἀποτελεῖ ἀδικαιολόγητον παραγνώρισιν τῶν δεδομένων τῆς ἐπιστήμης, γενομένην ὡς βάρος τοῦ λαϊκοῦ σχολείου καὶ τῶν τέκνων τοῦ λαοῦ.

Τὸ κῦρος τῆς ἀληθείας ταύτης ἐπιβεβαιοῖ καὶ ὁ νόμος 1432 τοῦ 1918 «Περὶ ὀργανισμοῦ τῆς Ριζαρείου σχολῆς» καθ' ὃν οὐ μόνον διδάσκονται πάντα τὰ πρὸς μόρφωσιν διδασκάλων ὁριζόμενα εἰδικὰ μαθήματα, ἀλλὰ καὶ παρακολουθοῦν οἱ μαθηταὶ τὰ παιδαγωγικὰ καὶ τεχνικὰ ὡς καὶ τὰς πτακτικὰς ἀσκήσεις ἐν τῷ Μαρασλείῳ Διδασκαλείῳ. Ὁ νόμος προὐνόησε καὶ περὶ ἀσκήσεων Διδασκαλείου. Ἡ σημασία τῆς διατάξεως ταύτης εἶναι προφανής. Ἐνῷ ὅμως δὲν γίνεται τοῦτο σήμερον εἰς τὰς ἱερατικὰς σχολάς, οὔτε δύνανται νὰ ἔχωσι προσηρτημένα πρότυπα σχολεῖα, ἀπ' ἐναντίας ἀπαιτεῖται τὸ ἀντίθετον μόνον διὰ τὴν δίωρον διδασκαλίαν καθ' ἑβδομάδα, γενομένην πολλάκις καὶ ταύτην ἀπὸ ἀνθρώτους μὴ ἔχοντας οὐδεμίαν πρὸς τοῦτο εἰδικότητα ἢ ἱκανότητα ἐνῷ ἐν τοῖς διδασκαλείοις ὁ χρόνος τῆς φοιτήσεως ἀποτελεῖ ὀργάνωσιν ὁλοκλήρου διδασκαλικῆς ζωῆς.

Τὸ ἀστήρικτον καὶ ἐπιβλαβὲς τῆς τοιαύτης ἀπαιτήσεως εἶναι καταφανές. Ἐν τῇ προκειμένῃ δὲ περιπτώσει θὰ εἶχον τὸ δικαίωμα καὶ οἱ δημοδιδάσκαλοι καὶ πάντες οἱ μορφωμένοι ὡς διακούσαντες εἰς ὅλας τὰς τάξεις τοῦ ἑλληνικοῦ σχολείου καὶ τοῦ Γυμνασίου ἐκτενῶς πάντα τὰ θρησκευτικὰ μαθήματα, Ἱστορίαν, Κατήχησιν, λειτουργικήν, Ἠθικὴν Ἐκκλησιαστικὴν Ἱστορίαν, Βυζαντινὴν Μουσικὴν κτλ. νὰ εἰσέρχωνται εἰς τοὺς ναοὺς καὶ νὰ ἱερουργῶσιν. Ἀλλ' ὅπως ἡ πρᾶξις αὕτη θὰ ἐχαρακτηρίζετο μεγίστη ἀσέβεια, οὕτω νομίζομεν ὅτι εἶναι ἐξ ἴσου ἀσέβεια πρὸς τὴν Κοινωνίαν καὶ τὸν κλάδον καὶ τὸ σχολεῖον ἡ ἀπαίτησις νὰ ἀσκῶσι τὸ ἐπάγγελμα τοῦ διδασκάλου ἄνθρωποι ἀκατάρτιστοι, ἐντελῶς ξένοι πρὸς τὸ σχολεῖον, καὶ τὰς ἀνάγκας του. Τοῦτο ἄλλως τε δημιουργεῖ καὶ κακὸν προηγούμενον διὰ τὴν Κοινωνίαν. Διότι τοιουτοτρόπως διδάσκεται αὕτη νὰ ἐπιλαμβάνεται πάντοτε ἔργων ξένων πρὸς τὸν κύκλον της καὶ τὴν ἁρμοδιότητά της. Ἐπὶ πλέον δὲ συντελεῖ εἰς τὸ νὰ διαιωνίζεται μία κατάστασις εἰς τὸν κλάδον τῶν δημοδιδασκάλων εἰς βάρος τῆς ἐκπαιδεύσεως τοῦ λαοῦ. Εἰς ἐποχὴν δὲ κατὰ τὴν ὁποίαν καὶ οἱ εἰδικῶς πρὸς τοῦτο μορφωμένοι ἀμφιβάλλουν περὶ τῆς ἀρτίας καὶ ἀποτελεσματικῆς ἐργασίας των, θὰ ἦτο τελεία παραγνώρισις τῆς ἐπιστήμης καὶ ἀσέβεια πρὸς αὐτήν, ἀκατανόητος δὲ καὶ πολὺ ἀφελής, ἂν μή τι ἄλλο ὁ ἰσχυρισμὸς ὅτι εἶναι ἐπαρκῶς παρεσκευασμένοι ἄνθρωποι μὴ ἔχοντες πρὸς τοῦτο οὐδεμιᾶς εἰδικὴν μόρφωσιν.

Κύριε Ὑπουργέ,

Ἡ Διοίκησις τῆς Διδασκαλικῆς Ὁμοσπονδίας διερμηνεύουσα τὰς ἀντιλήψεις τοῦ Κλάδου τῶν δημοδιδασκάλων, καὶ τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ ἀπαιτεῖ ὅπως τεθῇ ἅπαξ διὰ παντὸς τέρμα εἰς τὴν πρόχειρον δασκαλοποίησιν καὶ προλάβῃ οὕτω μεγαλυτέραν κατάπτωσιν τῆς στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως διὰ τῶν εἰς βάρους της πειραματισμῶν. Διὰ τῆς λήψεως δὲ ὅλων τῶν ἐνδεικνυομένων μέτρων ἐξαιτεῖται παρ' Ὑμῶν ὅπως συντελέσητε εἰς τὴν ἀνύψωσιν καὶ προαγωγὴν αὐτῆς εἰς ἣν θέσιν εὑρίσκεται καὶ εἰς ἄλλας πεπολιτισμένας χώρας πρὸς προαγωγὴν τῆς Κοινωνίας ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ Ἔθνους. Τὴν ἀπαίτησιν ταύτην θεωρεῖ κεφαλαιώδους σημασίας καὶ θὰ ἦτο ἀντίθεσις καθ' ἣν στιγμὴν διεξάγει ἠθικὸν ἀγῶνα πρὸς κάθαρσιν τοῦ Κλάδου νὰ ἐπιτρέψῃ δι' ἄλλων πλαγίων ὁδῶν νὰ διαιωνίζεται ἡ σημερινὴ ὀπισθοδρομικὴ κατάστασις. Ἡ Διοίκησις τῆς Ὁμοσπονδίας ἔχουσα τὴν πεποίθησιν ὅτι ἀναγνωρίζετε τὴν εὐγενῆ της προσπάθειαν καὶ ὅτι θεωρεῖτε λίαν τιμητικὸν νὰ ὑποβοηθήσετε ταύτην εἰς τὴν ἀνύψωσιν τοῦ λαϊκοῦ σχολείου διὰ τοῦ τελειοτέρου θεωρητικοῦ καὶ πρακτικοῦ καταρτισμοῦ τοῦ μέλλοντος δημοδιδασκάλου, μὲ τὴν βεβαιότητα δὲ ὅτι θὰ υἱοθετήσετε ἐξ ὁλοκλήρου τὰς ἀπόψεις της καὶ θὰ δικαιώσετε τὰς προσπαθείας της.

Διατελεῖ μετὰ τιμῆς

Ἐντολῇ τοῦ Διοικητ. Συμβουλίου

Ὁ Γραμματεὺς — Ὁ Πρόεδρος

Δ. ΔΟΥΚΑΣ — ΑΡΙΣΤ. ΡΟΥΧΩΤΑΣ

ἀνατροφὴ τῶν παιδιῶν, τὸ περιβάλλον καὶ ὅλα τὰ ἄλλα φυσικὰ καὶ τεχνικὰ μέσα, ποὺ προσπαθοῦνται γιὰ ν' ἀνυψωθῇ τὸ λαϊκό μας σχολειὸ σὲ ἀνώτερο ἐπίπεδο. Ἀπέναντίας μὲ τὶς εἰδωλολατρικὲς αὐτὲς προσηλώσεις στὴ νεκρικὴ μόνον δῆη τῶν τύπων ἀποδεικνύομεν τὸν ἑαυτόν μας ὅτι δὲν ἔχομε κουκούτσι αὐτενέργεια καὶ ἐφευρετικότητα, πέφτομε σὲ ἀνάνγια ἀποτελέσματα καὶ διαικορπίζομε ἄδικα καὶ παράλογα τὴν πικρία καὶ ἀπαγοήτευση στὶς τάξεις πολλῶν μας συναδέλφων γιατὶ ἀκόμη καὶ θεωροῦμε αὐτοὺς καὶ κατασκοπεύομε ὡς κλέπτας τοῦ καθήκοντος.

Στὶς γραμμὲς αὐτὲς κεῖται τὸ μαρτύριο πολλῶν ἐξαιρέτων συναδέλφων καὶ ποὺ μὲ κάπως πρακτικώτερα φυσιολογικώτερα καὶ ἑλληνικώτερα μέσα καθοδηγοῦν καὶ παιδαγωγοῦν τοὺς μαθητὰς των ἐπακτεύνοντας τὴν ἀκτίνα τῆς ἐργασίας τους μέσα στὰ σύνορα πάντοτε τοῦ διδασκαλικοῦ τους κύκλου καὶ κοιμᾶτε μακρύτερα ἀπὸ τοὺς τοίχους τῆς ἐρημικῆς τῶν σχολῆς, στὴν κοινωνία μὲ μιὰ τακτικὴ ποὺ ἀσφαλῶς θὰ ἀνεβάσῃ τὸ σχολειὸ καὶ θὰ ἀνυψώσῃ τὴν κοινωνία.

Εὐτυχῶς παρατηρεῖται κάποια κίνηση στὶς τάξεις τῶν συναδέλφων κάτι σημεῖα ζωῆς πρῶτα πρῶτα στοὺς κύκλους τῆς Ὁμοσπονδίας καὶ μᾶς δίδει τὴν παρήγορη ἐλπίδα ὅτι τὰ ἐκπαιδευτικά μας πρόσωπα καὶ πράγματα θὰ τεθοῦν στὴ θέση τους ὅπως τὸ ἀπαιτεῖ ἡ δικαιοσύνη καὶ ἡ ἀλήθεια. Τὴν ἴδια κίνηση παράλληλα μὲ τὸν διδασκαλικὸ κλάδο ἀναμένομε καὶ εὐχόμεθα καὶ στὶς ἀνώτερες τάξεις τῶν κληρικῶν, γιὰ νὰ μὴ σκοντάβῃ τὸ ἔργον τοῦ ἑνὸς ἢ τοῦ ἄλλου σὲ κάτι σκοπέλους, ἀλλὰ νὰ μπορέσῃ νὰ κατεπλεύσῃ στὸν ἀσφαλῆ λιμένα τῆς προόδου καὶ εὐτυχίας.

Λ. Καρυοφίλλης
Δημ)λος Ὑδραγιᾶς

ΤΥΠΟΙΣ
Κ. Σ. ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΗ
ΨΑΡΡΩΝ 41 - ΑΘΗΝΑΙ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΒΕΤΙΑΝ

ΠΑΙΔΙΚΟΙ ΚΗΠΟΙ, ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΑ, ΣΠΙΤΙΑ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΛΠ.

Μία σειρὰ ἄρθρα τοῦ κ. ***Μ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ—ΝΟΥΑΡΟΥ***

Δὲν θὰ ἦτο πλήρης ἡ ἀπεικόνισις τοῦ συστήματος τῶν ἑλβετικῶν δημοτικῶν σχολείων, ἐὰν δὲν ἐγένετο—ἔστω καὶ συντόμως—λόγος περὶ τῆς προσχολικῆς ζωῆς τῶν παιδιῶν τῆς Ἑλβετίας, μὲ ἄλλους λόγους περὶ τῶν νηπιαγωγείων της; ὡς ἠμποροῦμεν νὰ ὀνομάσωμεν γενικῶς τὰ ποικιλόμορφα ἱδρύματα τοῦ εἴδους τούτου. Ὅσα δημοτικὰ σχολεῖα ἐπεσκέφθημεν εἰς τὴν Ἑλβετίαν εἶχον καὶ προσηρτημένα νηπιαγωγεῖα ἢ παιδικοὺς κήπους. Ἐννοεῖται ὅτι ὑπάρχουν καὶ ἄλλα πολλὰ νηπιαγωγεῖα ἀνεξάρτητα, τὰ ὁποῖα λειτουργοῦν εἴτε ὡς καθαρῶς ἰδιωτικὰ ἱδρύματα, εἴτε ὡς ἔργα φιλανθρωπίας καὶ κοινωνικῆς προνοίας. Οἱ λόγοι οἱ ὁποῖοι εἰς ἄλλας Κοινωνίας ὤθησαν μεγάλους παιδαγωγοὺς ὡς τὸν Φραῖβελ ἢ καὶ ἄλλους ἁπλοῦς φιλανθρώπους καὶ κοινωνικοὺς ἐργάτας νὰ ἱδρύσουν τὰ πρῶτα ἄσυλα διὰ τὰ νήπια ἰσχύουν ἀκόμη παντοῦ καὶ ὄχι ὀλιγώτερον καὶ εἰς τὴν Ἑλβετίαν. Πτωχαὶ οἰκογένειαι τῶν ὁποίων ὅλα τὰ μέλη μηδὲ τῆς μητρὸς ἐξαιρουμένης, εἶναι ὑποχρεωμένα νὰ ἐργάζωνται ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι των, ἀναπληρώνουν τὴν μητρικὴν στοργὴν καὶ ἐπίβλεψιν διὰ τῆς τοποθετήσεως τῶν τέκνων των εἰς τοιαῦτα ἱδρύματα. Ἐννοεῖται ὅτι δὲν λείπουν ποτὲ ἀπὸ μίαν Κοινωνίαν παιδιὰ σχεδὸν ἐγκαταλελειμμένα ἀπὸ τοὺς διεστραμένους γονεῖς των, ἢ ὀρφανὰ κτλ. τὰ ὁποῖα εὑρίσκουν κατάλληλον περίθαλψιν εἰς τὰ Κοινωτικὰ νηπιαγωγεῖα. Ἀλλὰ καὶ μία οἰκογένεια ἥτις ἔχει πολλὰ μικρὰ παιδιὰ καὶ ὀλίγον χῶρον εἰς τὸ σπίτι των χάριν προφυλάξεως τῶν παιδιῶν των ἀπὸ ἀτυχήματα τοῦ δρόμου τὰ στέλλει εἰς τὰ νηπιαγωγεῖα. Ὀλίγαι δέβαια πλούσιαι οἰκογένειαι ἔχουν διάθεσιν νὰ στείλουν τὰ τέκνα των εἰς τὰ Κοινοτικὰ νηπιαγωγεῖα,—προτιμῶσαι νὰ ἔχουν εἰδικὰς οἰκοδιδασκάλους· ἀλλὰ τόσον ἐλκυστικὰ καὶ ἀξιοσύστατα καὶ διὰ τοὺς πλουσίους ἀκόμη εἶναι τὰ περισσότερα νηπιαγωγεῖα ὥστε ἀρκεῖται πλούσιαι οἰκογένειαι ἀντιλαμβανόμεναι τὴν ἀδιαφιλονίκητον ἐπιτυχίαν τῶν τοιούτων κοινῶν νηπιαγωγείων δὲν ἀποστέργουν νὰ στέλλουν ἐκεῖ τὰ παιδιά των.

Εἰς τὰς ὁμιλίας τὰς ὁποίας εἶχα μὲ διαφόρους διευθυντρίας καὶ διδασκαλίσσας τῶν νηπιαγωγείων τῆς Ἑλβετίας καθὼς καὶ μὲ πολλοὺς ἐκπαιδευτικοὺς διευθυντὰς τῶν Καντονίων καὶ τὰς σχολικὰς ἐπιτροπὰς ἐπιστοποίησα τὸ γεγονὸς ὅτι ὅλαι αἱ οἰκογένειαι θεωροῦν ἀπαραίτητον τὸν πολλαπλασιασμὸν καὶ τὴν βελτίωσιν τῶν νηπιαγωγείων, ἵνα δυνηθοῦν νὰ ἐπαρκέσουν εἰς τὰς ὁλονὲν αὐξανομένας ἀνάγκας τῶν διαφόρων κοινωνικῶν στρωμάτων. Ἀλλ' ἤθελεν ἐρωτήσει κανείς: Τὰ νηπιαγωγεῖα τῆς Ἑλβετίας εἶναι ἁπλῶς ἄσυλα μικρῶν παιδιῶν ὅπου μαζεύονται κάθε πρωὶ καὶ φεύγουν τὸ βράδυ προφυλαγμένα ὅλην τὴν ἡμέραν ἀπὸ κάθε τυχαῖον κακὸν τοῦ δρόμου καὶ ὅπου παίζουν, διασκεδάζουν, τραγουδοῦν καὶ περνοῦν τὴν ἡμέραν των εὐχάριστα ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν καὶ τὴν φροντίδα μιᾶς καλῆς καὶ συμπαθητικῆς Κυρίας ἢ *θείας*, ὡς τὴν λένε τὰ μικρά;

Ἴσως δέβαια ὑπάρχουν ἀκόμη εἰς τὴν Ἑλβετίαν ὅπως καὶ ἀλλαχοῦ τοιαῦτα νηπιαγωγεῖα, ἀλλὰ κατὰ τὰ τελευταῖα χρόνια καὶ ὕστερα μάλιστα ἀπὸ τὰς συστηματικάς, ψυχολογικάς, θεωρητικὰς καὶ πρακτικὰς ἐργασίας τῆς Κας Μοντοσσόρι καὶ τῆς Κας Νεγιὸν (Dewey) καὶ Ντεκρολὺ (Decroly) καὶ τοῦ Ἰνστιτούτου τοῦ Ρουσσὼ ἐν Γενεύῃ, τὸ ὁποῖον ἔχει ἱδρύσει ἀπὸ τοῦ 1913 καὶ ἰδιαίτερον τμῆμα πρὸς ἐπιστημονικὴν ἔρευναν τῆς παιδικῆς πρώτης ἡλικίας, αἱ ἀντιλήψεις περὶ τοῦ σκοποῦ καὶ τοῦ προορισμοῦ τῶν νηπιαγωγείων ἔχουν σοβαρὰ μεταβληθῆ πρὸς ἄλλας σοφωτέρας κατευθύνσεις καὶ ἄλλους εὐρυτέρους ὁρίζοντας.

ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΚΗΠΟΣ ΕΝ ΕΛΒΕΤΙΑ

Τὰς νέας ταύτας ἀντιλήψεις συνεκέντρωνε εἰς μίαν ἐπιγραμματικὴν φράσιν τῆς ἡ διευθύντρια ἑνὸς νέου τύπου νηπιαγωγείου εἰς τὴν Ζυρίχην. Ὅταν μοῦ ἔλεγε «ἐνόσῳ τὸ σπίτι δὲν εἶναι διὰ *διαφόρους λόγους* εἰς τελείαν ἱκανότητα νὰ ἀνταποκριθῇ εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς *διαπλάσεως* τῆς νηπιακῆς ἡλικίας, τὰ νηπιαγωγεῖα θὰ καταστοῦν διὰ μίαν Κοινότητα τόσον ἀπαραίτητα— ἴσως καὶ περισσότερα— ὅσον καὶ τὰ κοινὰ λαϊκὰ σχολεῖα! Ἀλλὰ θὰ ὑπάρχῃ ἄραγε ἐλπὶς εἰς τὸ ἀπώτερον μέλλον, ἐξαπλουμένης τῆς γενικῆς μορφώσεως εἰς τοὺς γονεῖς νὰ καταργηθοῦν ὡς περιττὰ τὰ νηπιαγωγεῖα; ὄχι μόνον ἀμφιβάλλομεν περὶ τούτου ἀλλὰ καὶ φρονοῦμεν ὅτι ὁ πολλαπλασιασμὸς τῶν νηπιαγωγείων θὰ βοηθήσῃ ἀφαντάστως τὴν μετέπειτα ἀγωγὴν καὶ ἐκπαίδευσιν τῶν μαθητῶν τῶν δημοτικῶν σχολείων καὶ θὰ καταστήσῃ γενικῶς τὸ ἔργον τῆς μορφώσεως τῶν παιδιῶν εὐκολώτερον καὶ ἀποτελεσματικώτερον. Κανεὶς δὲν ἀμφισβητεῖ τὸ παιδαγωγικὸν ἀξίωμα τὸ διακηρρύττον, ἔστω καὶ μετὰ ὑπερβολῆς ὅτι κατὰ τὰ 5—6 χρόνια τῆς ἡλικίας του τὸ παιδὶ μαθαίνει περισσότερα ἀπὸ ὅλην τὴν μετέπειτα ζωήν του! Καὶ δὲν εἶναι μόνον ὁ χρόνος ἐκεῖνος ὁ πολύτιμος φορεὺς τῶν γνώσεων καὶ τῶν γνωριμιῶν τοῦ παιδιοῦ μὲ τὸν ἔξω αὐτοῦ κόσμον ἀλλὰ πρὸ πάντων ἡ ἀνεκτίμητος εὐκαιρία πρὸς ἐμφύσησιν εἰς τὴν παρθενικὴν ψυχὴν τοῦ παιδιοῦ καλῶν ἕξεων καὶ δεξιοτήτων ἐκεῖ τοῦ ὁποίου θὰ βασισθῇ ἀργότερον ὅλος ὁ χαρακτήρ του. Ὁ Ρουσσὼ εἰς τὸν Αἰμόλιόν του, μοῦ ἀνέφερεν ἕνας ἐκπαιδευτικὸς συνομιλητής μου ἐν Ἑλβετίᾳ, εἶχεν ἤδη διακηρύξει τὴν ἀλήθειαν αὐτὴν ὅταν ἔλεγεν «Ἡ ἀγωγὴ τοῦ ἀνθρώπου ἀρχίζει ἀπὸ τὴν γέννησίν του, πρὸ τοῦ ἀκόμη μάθῃ νὰ μιλᾷ καὶ νὰ ἐννοῇ, ἤρχησε ἡ ἀνατροφή του. Ἡ πεῖρα του προηγεῖται τῆς δικῆς μας διδασκαλίας. Πόσα πολλὰ ἔχει μάθει τὸ παιδί, πρὶν ἀκόμη διακρίνῃ τὴν παραμάννα του. Θὰ ἔμεινε κανεὶς κατάπληκτος ἀπὸ τὰς γνώσεις ἑνὸς ἀνθρώπου, τοῦ πιὸ ἀμαθοῦς, ἂν παρηκολούθει τὰς πρόοδους ποὺ ἔκαμε ἀπὸ χρόνον τῆς γεννήσεώς του... Ποῖον λοιπὸν εἶναι τὸ ἰδιαίτερον οὐσιῶδες χαρακτηριστικὸν τῶν νηπιακῶν αὐτῶν ἱδρυμάτων; ἀπλούστατα: νὰ δημιουργήσουν ἕνα περιβάλλον εὐνοϊκὸν διὰ τὴν κανονικὴν σωματικήν, πνευματικὴν καὶ ἠθικὴν διάπλασιν τῶν νηπίων. Ἀλλὰ ὅσον εἶναι τόσον σαφὴς καὶ ἱκανοποιητικὸς ὁ σκοπός, τόσον δύσκολα καὶ δυσεκτέλεστα εἶναι τὰ μέσα καὶ οἱ μέθοδοι μὲ τὰς ὁποίας θὰ βαδίσῃ κανεὶς πρὸς τὸ τέρμα. Ἐκτὸς ἀπὸ τὰς εὐρυχώρους, εὐκέρους καὶ εὐηλίους αἰθούσας, ποὺ μένουν τὰ παιδιὰ αὐτὰ τὴν κακοκαιρίαν, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν κῆπον, μὲ τὴν ἄφθονον χλόην, τὰ παχύσκια δένδρα, τὰ ποικίλα ἄνθη, μέσα εἰς τὸν ὁποῖον τὰ παιδιὰ περνοῦν τὸ περισσότερον καιρὸν τῆς ἡμέρας διαγωνιζόμενα μὲ τὰ τραγούδια των πρὸς τὰ κελαδήματα τῶν πουλλιῶν καὶ μὲ τὰ σκιρτήματά των πρὸς τὰ πηδήματα τῶν σκιούρων καὶ τῶν κουνελλιῶν, πράγματα τὰ ὁποῖα κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον εἶχαν καὶ τὰ παλαιότερα νηπιαγωγεῖα, τὰ σημερινὰ διαφέρουν πρὸ παντὸς κατὰ τὸ

πνεῦμα καὶ τὴν μέθοδον ἥτις κοινεῖ τὸν πολύπλοκον αὐτὸν ὀργανισμόν.

Ἡ πρώτη ἀρχὴ τῆς μεθόδου αὐτῆς εἶναι ὅτι τὸ παιδὶ ἀπὸ τὴν ἡλικίαν 3-5 ἐτῶν συγκεντρώνει ὅλην τὴν ζωήν του εἰς μίαν ἐξωτερικὴν δρᾶσιν, εἰς μίαν κίνησιν μηχανικὴν τῶν μελῶν του, εἰς μίαν διηνεκῆ ἐνεργητικότητα τῶν μυῶν του. Τὸ παιδὶ τῆς ἡλικίας αὐτῆς λαμβάνει συνείδησιν τῶν ἐκτὸς αὐτοῦ πραγμάτων, μόνον ὅταν τὰ μεταχειρισθῇ τὰ χρησιμοποιήσῃ ὡς εἰδικά του καὶ τὰ κάμῃ ὄργανα θκηρετικὰ τῆς φαντασίας καὶ τῶν ἐπιθυμιῶν του. Διὰ τοῦτο εἰς τὰ νέα νηπιαγωγεῖα προσφέρονται εἰς τὸ παιδὶ ἄφθονα, τὰ μέσα νὰ ἱκανοποιήσῃ τὴν φυσικὴν καὶ ἐνστικτώδη αὐτὴν κλίσιν του. Τὸ παιδὶ τοιουτοτρόπως ἔχει εἰς τὴν διάθεσιν του μέσα εἰς ἓν κῆπον κοφίνες νὰ κουνιέται, κιγκλιδώματα καὶ σκάλες πρὸς ἀναρρίχησιν, θρανία διὰ πήδημα καὶ ὅλα τὰ ἁπλούστατα γυμναστικὰ ὄργανα μὲ τὰ ὁποῖα νὰ ἱκανοποιῇ πρόχειρα τὴν ἐπιθυμίαν τῆς *κινήσεώς του διὰ τὴν κίνησιν*. Ἀλλὰ μέσα εἰς τὴν κίνησιν αὐτὴν ἐκδηλώνεται ἕτερον ἐνστικτῶν τοῦ παιδιοῦ τὸ τῆς *δημιουργίας*, τὸ τῆς κατασκευῆς. Ὅλοι μας γνωρίζομεν ἐκ πείρας πόσον τὰ μικρὰ παιδιὰ ἀγαποῦν νὰ κατασκευάζουν κάτι σύμφωνα μὲ τὴν φαντασίαν των καὶ τὴν δύναμιν τῆς ἀπομιμήσεως ἀντικειμένων τὰ ὁποῖα πολλάκις ἐχρησιμοποίησαν εἰς τὰ παιγνίδια του. Εἴδαμεν εἰς μερικὰ νηπιαγωγεῖα τῆς Ἑλβετίας παιδιὰ 3-6 ἐτῶν νὰ κατασκευάζουν μίαν ἐξοχικὴν ἔκαυλεν (chalet) τὴν ὁποίαν καὶ ὁ καλύτερος μηχανικὸς θὰ υἱοθέτει ὑπερηφάνως ὡς ἰδικόν του σχεδίασμα. Ἄλλα παιδιὰ συνειργάζοντο διὰ τὴν οἰκοδόμησιν ἑνὸς γεφυριοῦ, ἄλλα ἑνὸς σιδηροδρόμου, ἄλλα ἑνὸς αὐτοκινήτου, κτλ. κτλ. Καὶ μὲ ποίαν δραστηριότητα, μὲ ποίαν προσοχήν, μὲ ποίαν χαρὰν ἔβλεπε κανεὶς τὰ ροδοκόκκινα ἐκεῖνα προσωπάκια νὰ σκύπτουν εἰς τὴν δουλειά. Ἀλλοῦ ψαλίδια, δουρτσάκια, μυστριά, κόλλες, εἰς ἐνέργειαν, εἶναι τὸ τμῆμα τῆς χαρτοπλεκτικῆς καὶ τῆς πλαστικῆς. Πόσων εἰδῶν δημιουργήματα δὲν βγαίνουν ἀπὸ τὰ τρυφερὰ ἐκεῖνα χεράκια!! Καὶ τὴ ἀναλογία καὶ τὴ συμμετρία!

Τὸ τραγούδι, ὁ χορός, ἡ ἐλευθέρα ἰχνογραφία, ἡ καλλιέργεια τοῦ κήπου, ἡ περιποίησις τῶν οἰκιακῶν ζώων ἀναπτύσσουν εἰς τὰ παιδιὰ τὸ αἴσθημα τῆς τάξεως, τοῦ ρυθμοῦ, τοῦ ὡραίου, τῆς πειθαρχίας καὶ τῆς συμπαθείας πρὸς τὰ ἄλλα πλάσματα τῆς φύσεως, ὅλαι αἱ αἰσθήσεις τοῦ παιδιοῦ καὶ δὴ ἡ ὅρασις ἡ ἀκοή, ἡ ἁφὴ καλλιεργοῦνται συστηματικὰ καὶ ἐξασκοῦνται. Ὅταν ἐβλέπαμεν τὰ ξανθὰ ἐκεῖνα ἀγγελάκια τῆς Ἑλβετικῆς χώρας νὰ κάθηνται εὐτυχῆ εἰς ἀναπαυτικὰ καθίσματα μὲ τὴν διδασκάλισσάν των, καθημένων ἐπίσης γύρω εἰς τὸν ἴδιον κύκλον, ἐνθυμήθημεν τὴν συγκινητικὴν φράσιν τοῦ μεγάλου Ἄγγλου ποιητοῦ Γουέρδσγουερθ (Woidsworth) ὅστις εἰς μίαν ποιητικὴν ἔκστασίν του ἀνυμνῶν τὰς καλλονὰς τῆς φύσεως εἶπεν ὅτι «τὸ μυστικὸν ὅλης τῆς Φύσεως εὑρίσκεται εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ παιδιοῦ». Ἀλλ' εἰς τὸ βάθος τοῦ μυστικοῦ ἐκείνου τῆς παιδικῆς φύσεως εὑρίσκεται μιὰ θερμὴ καρδιά, μιὰ συμπαθητικὴ ψυχή, ἡ ὁποία τὰ ὅλεθρα τῶν κοινωνιολόγων, τῶν φιλοσόφων, τῶν ποιητῶν, τῶν παιδαγωγῶν μετουσιώνει εἰς μίαν μητρικὴν στοργὴν καὶ φωτισμένην ἀγάπην. Εἶναι ἡ διδασκάλισσα.

Μ. Μιχαηλίδης Νουάρος

ΤΥΠΟΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ

Ὑπεράνω ὅλων τὸ Δημ. Σχολεῖον

Μὲ τὸν τίτλον αὐτὸν ἡ «Ἀγροτικὴ Σημαία» ἐδημοσίευσεν ἄρθρον τοῦ κ. Σ. Χασιώτου ἐκ τοῦ ὁποίου ἀποσπῶμεν τὰ ἀκόλουθα:

«Εἰς τὸ πρόγραμμα τοῦ Ἀγροτικοῦ Κόμματος ἀναγράφεται ἡ εἰς περιωπὴν ἀνύψωσις ἀντὶ πάσης θυσίας τῆς Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως...

»Οἱ ἀμόρφωτοι πολῖται δὲν δύνανται νὰ ἔχουν φρόνημα πολιτικὸν ἐλεύθερον ἀπὸ τῆς ἐπιρροῆς διαφόρων συμφερόντολόγων, οὔτε ἴδιαν γνώμην ἀμερόληπτον ἐπὶ τῶν κοινῶν τῆς χώρας, οὐδὲ κἂν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ θέλησις καὶ ἡ γνώμη αὐτῶν εἰς τὰ ἐφαρμοζόμενα ἑκάστοτε νομοθετικά, παντοῖα διοικητικὰ καὶ φορολογικὰ μέτρα. Περὶ ὅλων τούτων ἀποφασίζουν κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτοί; διὰ λογαριασμὸν καὶ εἰς βάρος τοῦ λαοῦ ὀλίγιστα μόνον πρόσωπα, τὰ ὁποῖα μάλιστα κατ' οὐσίαν μένουν καὶ ἀνεξέλεγκτα ἀπὸ τὸν λαὸν ὁπωσδήποτε καὶ ἂν διαχειρισθοῦν τὰ κοινά. Ἀκὸς ἀμόρφωτος, παρασυρόμενος πότε ὑπὲρ τῶν μέν, πότε ὑπὲρ τῶν δὲ προσώπων δὲν δύναται νὰ κρίνῃ εἰμὴ καθ' ὑποβολὴν καὶ οὐχὶ ἐξ ἰδίας συνειδήσεως. Ἀκὸς ἀμόρφωτος, ὅσον καὶ ἂν λέγεται ἡ χώρα του ἐλεύθερα, δὲν εἶνε πράγματι πολιτικῶς ἐλεύθερος, ἀλλ' ὑποτελὴς καὶ ὑπόδουλος εἰς τὰς θελήσεις παντὸς ἰσχυροῦ ἐκμεταλλευομένου τὴν ἀμάθειάν του. Ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ χώρα ὡς κράτος καθίσταται οἰκονομικῶς, πολλάκις δὲ καὶ πολιτικῶς ὑποχείριος καὶ ὑποτελὴς εἰς κράτη ἄλλα, εὑρισκόμενα εἰς ἀνώτερον ἐπίπεδον διανοητικῆς ἀναπτύξεως, ἐκ τῆς ὁποίας πηγάζει ἀνώτερος μὲν πλοῦτος, μεγαλειτέρα δὲ ἰσχὺς καὶ ἐπιβολή. Ἄνευ τῆς γενικῆς μορφώσεως τοῦ λαοῦ δὶν ἀπολαμβάνει οὗτος κατ' οὐσίαν τῶν δικαιωμάτων τῆς ἐλευθερίας ἐν γένει καὶ τῆς δημοκρατικῆς ἰσοπολιτείας, εἰμὴ μόνον κατὰ τύπους. Μόνον δὲ πρὸς εἰρωνείαν δύναται νὰ λέγεται κυρίαρχος ὁ ἀμαθὴς λαός, ἐνῷ πράγματι εἶνε δοῦλος τῶν ἰσχυροτέρων καὶ τῶν ἐπιτηδείων. Ἀλλὰ καὶ ἡ χώρα ὅλη διὰ νὰ διατηρήσῃ τὴν ἀνεξαρτησίαν της ὡς κράτος, πρέπει νὰ ἔχει ἰδίαν ἰσχύν. Ἡ ἰσχὺς δὲ αὕτη εἶνε ἀνάλογος πάντοτε πρὸς τὴν ἠθικὴν καὶ διανοητικὴν δύναμιν καὶ πρὸς τὴν παραγωγικὴν ἱκανότητα τοῦ συνόλου τῶν πολιτῶν καὶ ἐν γένει πρὸς τὸν βαθμὸν τῆς προόδου καὶ τοῦ πολιτισμοῦ τῶν κατοίκων αὐτῆς. Βασίζεται δὲ ἡ πρόοδος αὕτη πρωτίστως ἐπὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως τοῦ λαοῦ, ἐκπαιδεύσεως ἐξανθρωπιστικῆς, κοινωνικῆς, πολιτικῆς καὶ ἐπαγγελματικῆς. Ἀλλὰ ποῖον ἄλλο μέσον ἔχομεν διὰ τὴν γενικὴν τοῦ λαοῦ μόρφωσιν, εἰμὴ τὸ δημοτικὸν σχολεῖον, ὡς τὸ πρῶτον θεμέλιον διὰ πᾶσαν περαιτέρω αὐτοῦ ἀνάπτυξιν; Τὴν ἀνύψωσιν εἰς τὴν πρέπουσαν περιωπὴν τοῦ δημοτικοῦ σχολείου καὶ τὴν ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν τελείαν ὀργάνωσιν αὐτοῦ ἀντὶ πάσης θυσίας, ἰδοὺ τί πρωτίστως πρέπει νὰ ἐπιδιώξει ἡ πολιτεία διὰ νὰ θέσῃ στερεὰς τὰς βάσεις τῆς ἠθικῆς καὶ τῆς ὑλικῆς τῆς χώρας εὐρωστίας. Ἄλλως ματαιοπονεῖ.

Σπ. Χασιώτης

Ἡ παραγωγικώτερη δαπάνη

Ὁ «Ἀγώνας τῆς γυναίκας» γράφει:

Ὁ μαρτυρικὸς κόσμος τῶν δασκάλων ποὺ ζητεῖ νὰ καλυτερέψει τὴ θέση του γιὰ νὰ μπορεῖ νὰ ἐκπληρεῖ τὴν ὑψηλή του ἀποστολὴ ὅπως πρέπει ἀπευθύνεται πάντα σὲ αὐτιὰ ποὺ δὲν ἀκοῦνε. Ἐμεῖς οἱ γυναῖκες δὲν ξέρομε ἀπὸ πολιτική, ἀπὸ οἰκονομολογία, ἀπὸ ὑψηλὰ συμφέροντα τοῦ Κράτους—ἔτσι μᾶς λένε. Ξέρομε ὅμως πῶς; εἶναι ἀνάγκη τὰ παιδιά μας νὰ γίνουν ἄνθρωποι. Καὶ τὰ παιδιά μας ἀναγκαστικὰ τὰ παραδίνομε στὰ χέρια αὐτῶν τῶν βασανισμένων, περιφρονημένων, πεινασμένων δασκάλων. Τί εἴδους ἀνθρωπισμὸ θὰ μπορέσουν νὰ τοὺς μεταδώσουν ἄνθρωποι ποὺ δὲν τοὺς ἐπιτρέπει ἡ πολιτεία νὰ αἰσθανθοῦν τὴ χαρὰ τῆς ζωῆς: Τί εἴδους ψυχικὴ ὑγεία θὰ τοὺς δώσουν οἱ ψυχικὰ καὶ σωματικὰ ἀρρωστημένοι αὐτοὶ παρίες; Καὶ ποιὰ παραγωγικώτερη δαπάνη θὰ μποροῦσε νὰ παρουσιάσει ὁ προϋπολογισμὸς ἑνὸς κράτους ἀπὸ κεῖνη ποὺ θὰ ἀπέδιδε ἑκατὸ τοῖς ἑκατὸ σὲ ἠθικὴ καὶ πνευματικὴ ἐξύψωση τῆς νέας γενεᾶς;»

Τὸ Λαϊκὸ Σχολεῖο

ἡ ἀρχὴ τῆς ἀναδημιουργίας

Ἡ «Κυθηραϊκὴ» γράφει:

«Διαμαρτυρίαι ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος ὑψωσαν μέχρι τῶν ἀρμοδίων τὴν λαϊκὴν ἐπιταγὴν νὰ περιληφθῇ ὁ δημοδιδασκαλικὸς κλάδος εἰς τὴν πανυπαλληλικὴν κλίμακα τῆς ἱεραρχίας καὶ νὰ διαβαθμισθῇ ἀνάλογα μὲ τὰ προσόντα του καὶ μὲ τὴν σπουδαιότητα τοῦ ἔργου τὸ ὁποῖον ἐπιτελεῖ.

Οἱ ἁρμόδιοι φαίνεται ὅτι συνεκινήθησαν καὶ καταρτίζεται ἤδη τὸ Διάταγμα ὑπὲρ τοῦ ὁποίου τόσον ἐμόχθησεν ὁ κλάδος καὶ τόσον πολὺ προσέδραμεν ἐπίκουρος ἡ λαϊκὴ βοή.

Χαιρετίζομεν μεθ' ὑπερβαλλούσης χαρᾶς τὴν παρὰ τοῦ λαοῦ καὶ παρ' ἁρμοδίων κατανόησιν ἐκείνου ἀκριβῶς, τὸ ὁποῖον καὶ ὁ «Κυθηραϊκὸς Σύνδεσμος» τῆς Χώρας πρὸς τὸν κ. Πρωθυπουργὸν ἐτηλεγράφει· ὅτι δηλαδὴ «ἡ μεταπολεμικὴ ἐθνικὴ ἀναδημιουργία δέον νὰ ἀρχίσῃ ἐκ τῆς ἀνυψώσεως τοῦ λαϊκοῦ Σχολείου».

ΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

ΟΙ ΜΙΣΘΟΙ ΤΩΝ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΩΝ

Διὰ τοῦ νέου ὀργανισμοῦ τῆς χωροφυλακῆς ρυθμίζεται τὸ ζήτημα τῶν ἀποδοχῶν τῶν ὁπλιτῶν τῆς χωροφυλακῆς. Οὕτω:

Ἑκαστος μαθητευόμενος χωροφύλαξ θὰ λαμβάνῃ μισθὸν 100 μεταλλικῶν δραχμῶν, ἤτοι 1200 χαρτίνας μὲ τὴν σημερινὴν τιμὴν τῆς μεταλλικῆς δραχμῆς, ὁ χωροφύλαξ 135, ἤτοι 1620, ὁ ὑπενωμοτάρχης 150 μεταλλικὰς δραχμάς, ἤτοι 1760 δραχμὰς καὶ ὁ ἐνωμοτάρχης 170 μεταλλικάς, ἤτοι 2580 χαρτίνας. Πλὴν τούτου θὰ λαμβάνουν δωρεὰν ἱματισμὸν καὶ ὑπόδησιν ὡς καὶ ἀμοιβὴν δι' ἑκάστην 3ετῆ ἀνακατάταξιν δραχ. μεταλλικὰς πέντε. Αἱ 3ετεῖς ἀνακατατάξεις θὰ εἶνε τρεῖς. Μετὰ τὴν πάροδον αὐτῶν ὁ ὁπλίτης θὰ ἀποστρατεύεται ἐὰν θέλῃ, λαμβάνων ἐφ' ἅπαξ 12 μηνιαίους μισθούς, ἤτοι περὶ τὰς 40.000 δραχμάς. Ἐὰν παραμείνῃ θὰ ἀποστρατεύεται αὐτεπαγγέλτως εἰς ἡλικίαν 40 ἐτῶν, ὁ δὲ ἐνωμοτάρχης εἰς ἡλικίαν 42 ἐτῶν. Ἡ σύνταξις καταργεῖται παντελῶς.

Οἱ χωροφύλακες θὰ προσλαμβάνωνται ἐκ τῶν προϋπηρετησάντων εἰς τὸν στρατὸν πολιτῶν ἡλικίας 22 ἐτῶν. Οἱ κατατασσόμενοι πρέπει νὰ εἶνε ἀπαραιτήτως ἄγαμοι—οἱ ἔγγαμοι θὰ ἀπολυθοῦν τοῦ σώματος.

"ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΝ ΒΗΜΑ,,
ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚ. ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ

Ἐκδίδεται κατὰ Κυριακήν

"DIDASCALICON VIMA,,
(TRIBUNE D' INSTITUTEURES)
Organe officiel de la Fédération
d' Enseignement de Grèce
Bureaux : 27a, rue Deligeorgi Athènes

Συνδρομὴ ἐτησία δρχ. 40
Διὰ τὸ ἐξωτερικὸν » 65

Ἐπιστολαὶ καὶ ἐμβάσματα πρὸς :
"*Διδασκαλικὸν Βῆμα*,,
Δεληγιώργη, 27α Ἀθήνας
Ἀγγελίαι—Καταχωρήσεις 5 δρ. ὁ στίχος.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

Ὁ τέως Ἐπιθεωρητὴς τῶν δημ. σχολείων Παν. Λιβιδᾶς ἀποχωρῶν ἀπέστειλεν εἰς τὸ διδακτικὸν προσωπικὸν τῶν δημ. σχολ. τῆς ἐκπαιδευτικῆς περιφερείας Πειραιῶς εἰς ἣν ὑπηρέτει τὴν κάτωθι ἐγκύκλιον.

Πρὸς τὸ διδασκαλικὸν προσωπικὸν τῶν δημοτ. σχολείων Πειραιῶς

Ἀποχωρῶν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τῆς ἐπιθεωρήσεως τῶν σχολείων σας, αἰσθάνομαι τὴν ὑποχρέωσιν νὰ σᾶς ἐκφράσω τὴν ὑπηρεσιακήν μου εὐχαρέσκειαν καὶ τὴν προσωπικήν μου εὐγνωμοσύνην διὰ τὴν πρόθυμον συνδρομήν σας εἰς τὸ δύσκολον ἔργον τῆς ὑπηρεσίας μου, τὴν ὁποίαν ἀνέλαβον εἰς τὴν ἐκπαιδευτικὴν περιφέρειαν Πειραιῶς ὑπὸ ἐξαιρετικῶς δυσκόλους συνθήκας ἕνεκα τῆς συμπτώσεως τῶν πολιτειακῶν καὶ πολιτικῶν μεταβολῶν.

Μεθ' ὅλας τὰς ὑπηρεσιακὰς πικρίας, τὰς ὁποίας συνήθως δοκιμάζει ὁ ἀναλαμβάνων ἀνωτέραν κρατικὴν διοίκησιν ἕνεκα τῶν παρεμβαλλομένων προσκομμάτων τῆς συγκρούσεως τῶν ἀτομικῶν συμφερόντων πρὸς τὰ γενικὰ τοιαῦτα, ἀπομακρυνόμενος ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τῆς διοικήσεως τῶν σχολείων σας, ἀποκομίζω ὡς ἀντίρροπον τῶν τυχὸν δυσαρεσκειῶν μου τὴν ὁμαδικῶς ἐκδηλωθεῖσαν ποικιλοτρόπως πρὸς ἐμὲ ἀγάπην σας ἐξ ἐκτιμήσεως τοῦ τρόπου τῆς ἐκπληρώσεως τῶν ὑπηρεσιακῶν μου καθηκόντων.

Καὶ τὴν περὶ ἐμοῦ εὐμενῆ κρίσιν σας συνεπικυροῖ ἡ ἐκδήλωσις τῆς Πειραϊκῆς κοινωνίας ἡ ὁποία κατὰ τὴν τελευταίαν ὑπηρεσιακήν μου μεταβολὴν ἐπισήμως διετύπωσεν εἰς τὰς πρεσβευούσας ἀρχὰς παράκλησιν ὑπὲρ τῆς διατηρήσεώς μου εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἐπιθεωρήσεως τῶν δημ. σχολείων Πειραιῶς.

Ὁμολογῶ ὅτι ἡ πάνδημος αὕτη ἐκδήλωσις συμπαθειῶν πρὸς ἐμὲ τῆς Πειραϊκῆς κοινωνίας καὶ τοῦ διδασκαλικοῦ προσωπικοῦ εἶνε ἀνωτέρα τῆς ἀξίας τῶν ὑπηρεσιῶν, τὰς ὁποίας ἠδυνήθην νὰ ἐκπληρώσω κατὰ τὸ ὑπερδιετὲς χρονικὸν διάστημα τῶν ἐν Πειραιεῖ ὑπηρεσίας μου.

Ἀλλ' αἱ ἐκδηλώσεις αὗται ἔχουσι κατὰ τοῦτο ἀξίαν μεγίστην, διότι εἶνε γνώρισμα προόδου εἰς τὴν ἐξέλιξιν τῆς κρατικῆς καὶ κοινωνικῆς ὀργανώσεως καὶ μάλιστα ἀληθῶς δημοκρατουμένου λαοῦ, τὸ νὰ παρακολουθοῦνται τὰ ὄργανα τῶν κρατικῶν ὑπηρεσιῶν ὑπὸ τῶν πολιτῶν καὶ νὰ κρίνωνται ὑπὸ τῶν κοινωνικῶν παραγόντων μὲ τὸ μέτρον τῆς κοινῆς ὠφελείας.

Ἐν Πειραιεῖ τῇ 24η Ὀκτωβρίου 1925

Ὁ τέως Ἐπιθεωρητὴς σας

Παναγ. Γ. Λιβιδᾶς

ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΑΣ

Η ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΦΟΙΤΗΣΕΩΣ ΕΙΣ ΤΟ ΔΗΜ. ΣΧΟΛ. ΚΑΙ Η ΤΑΚΤΙΚΗ ΦΟΙΤΗΣΙΣ

Ἀπὸ τῶν στηλῶν τοῦ «Διδ. Βήματος» πολλάκις θίγονται δι' ἄρθρων ζητήματα προγραμματικὰ καὶ ἐκφέρονται γνώμαι ἐπ' αὐτῶν, λίαν διαφωτιστικαὶ τῶν ζητημάτων τούτων. Πολλάκις δὲ συνεζητήθη τὸ ζήτημα τῆς διαρκείας τῆς φοιτήσεως εἰς τὸ Λαϊκὸν σχολεῖον ὡς ἐπίσης καὶ ἡ ἀξία τῆς τακτικῆς φοιτήσεως.

Ἐπὶ τῶν δύο τούτων κεφαλαιωδῶν ζητημάτων κατὰ καθῆκον ἐκφέρω καὶ ἐγὼ τὴν γνώμην μου ἐξηγμένην ἐκ τῶν πραγμάτων.

Λόγ «Διάρκεια φοιτήσεως ἐν τῷ δημοτικῷ σχολείῳ». Καίτοι πολλοὶ κ.κ. συνάδελφοι ἔχουν τὴν γνώμην, πῶς αὕτη πρέπει νὰ εἶναι ἑπταετὴς καὶ ὀκταετής, ἔχω τὴν γνώμην ὅτι σήμερον εἰς ἣν θέσιν εὑρίσκεται τὸ λαϊκόν μας σχολεῖον, ἡ ἑξαετής εἶνε ὑπὲρ ἀρκετή. Ἐκφέρω δὲ τὴν γνώμην αὐτὴν ἔχων ὑπ' ὄψιν μου, ἀφ' ἑνὸς τὰς διαφόρους κατηγορίας τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τῶν ἀνθρώπων καὶ ἀφ' ἑτέρου καὶ τοὺς διαφόρους τύπους τῶν σχολείων. Διότι προκειμένου περὶ ἑνὸς ἐνιαίου καὶ συνόλου ἔργου νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν μας ὅλας τὰς φάσεις του εἰς τρόπον ὥστε νὰ δυνηθῶμεν κατόπιν καὶ καταστήσωμεν αὐτὸ ἐφαρμοστὸν καὶ ἀποδίδον καρπόν. Δὲν εἶνε δυνατὸν ἡ φοίτησις νὰ ὑπερβῇ τὰ ἓξ ἔτη καὶ δὴ εἰς τὰς ἐπαρχίας, διότι τὰ παιδιὰ τῶν ἐπαρχιῶν ἂν ὄχι εἰς ἡλικίαν 11 καὶ 12 ἐτῶν εἶνε βοηθοὶ καὶ καλοὶ μάλιστα βοηθοὶ τῶν πτωχῶν οἰκογενειῶν των, κατὰ μείζονα λόγον καὶ θετικώτατον εἰς ἡλικίαν 13,14 καὶ 15 ἐτῶν. Μέχρι σήμερον ἔχω ἴδει πολλὰ τέτοια παραδείγματα, ὅτι παιδιὰ 14 ἐτῶν (ὀρφανὰ μάλιστα) νὰ συντηροῦν πολυμελῆ οἰκογένειαν εἰς βαθμὸν τέτοιον, ὥστε ἡ οἰκογένεια αὕτη νὰ μὴ στερῆται οὐδενὸς πράγματος. Ἄρα εἶνε δυνατὸν νὰ κατορθώσωμεν ἐπὶ τοῦ παρόντος τοὐλάχιστον νὰ κλείσωμεν εἰς τὰ σχολεῖα παιδιὰ εἰς τέτοιαν ἡλικίαν; Ἂν ὄχι ἀδύνατον, τοὐλάχιστον δύσκολον. Ἀλλωστε ἔχω παρατηρήσει καὶ τὸ ἑξῆς: εἰς τὸ δεκαετὲς διάστημα τῆς ὑπηρεσίας μου τόσον ἐν Ἠπείρῳ, ὅσον καὶ ἐν Κεφαλληνίᾳ. Διαρκῶς ὑπηρετῶ εἰς πλήρη δημοτικὰ σχολεῖα καὶ οὐδέποτε ἐνέγραψα μαθητὰς εἰς τὰς δύο ἀνωτέρας τάξεις μὲ σημαντικὸν ἀριθμόν, πολὺ δὲ περισσότερον εἰς τὴν ἕκτην, ἥτις ἔχει 1, 2, 3, καὶ πλέον οὐ. Ἴσως λεχθῇ ὅτι οὗτοι μεταβαίνουσιν εἰς σχολεῖον τῆς Μέσης ἐκπαιδεύσεως. Ὄχι, ἀλλ' ἐπιβίδονται εἰς διαφόρους ἐργασίας καὶ μάλιστα πολλοὶ συχνὰ μὲ ἐπισκέπτονται ἔπειτα ἀπὸ ἓν ἢ δύο ἔτη εἰς καλὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν.

Λόγ «Ὑποχρεωτικὴ φοίτησις» Ὅσα ἀνωτέρω ἐξέφρασα διὰ τὸν χρόνον τῆς φοιτήσεως καὶ εἶπα ὅτι ἡ ἑξαετὴς εἶνε ἀρκετή, θὰ ἔχουν ἀξίαν ἐὰν ὁ κλάδος μας δυνηθῇ καὶ κάμῃ ἀπροσκόπτως ὑποχρεωτικὴν τὴν φοίτησιν. Τότε βέβαια δὲν θὰ παρατηροῦμεν τὴν μεγάλην ἀγραμματοσύνην, ἥτις ἐπικρατεῖ εἰς τὴν Ἑλλάδα, εἰς τέτοιον βαθμὸν ὅσον εἰς οὐδὲν ἄλλο κράτος. Θὰ τὸ κατορθώσωμεν δέ τοῦτο μὲ δύο τρόπους. Πρῶτον διὰ μὲν τὰ ἄρρενα νὰ γείνῃ νόμος τοῦ κράτους διὰ τοῦ ὁποίου νὰ ὁρίζεται «ὅτι διὰ παιδιὰ μὴ ἔχοντα ἀπολυτήριον τοῦ πλήρους δημοτ. σχολείου, ὁ χρόνος τῆς στρατιωτικῆς αὐτῶν θητείας, νὰ εἶνε διπλάσιος ἢ τριπλάσιος τοῦ συνήθους. Ἡ γνώμη αὕτη ἐξεφράσθη κάποτε καὶ εἴστινα συνεδρίασιν τοῦ συλλόγου Κεφαλληνίας. Ἐν μέσον αὐτό: ἔχομεν ὅμως καὶ ἄλλο. Οὐδεὶς ἐκ τῶν διαφόρων ἐπαγγελματιῶν νὰ δύναται νὰ προσλαμβάνῃ εἰς τὴν ἐργασίαν του, οἱαδήποτε εἶνε αὕτη παιδιά, ἄνευ τοῦ εἰρημένου ἀπολυτηρίου.

Καὶ διὰ μὲν τὰ ἄρρενα εἴπαμεν ὅτι ἔχομεν τὴν στρατιωτικὴν θητείαν καὶ τοὺς ἐπαγγελματίας, ἀλλὰ διὰ τὰ θήλεα; Κατὰ τὴν γνώμην μου δυνάμεθα νὰ ὑποχρεώσωμεν τοὺς γονεῖς νὰ στέλλουν τὰ κορίτσια εἰς τὸ σχολεῖον ἂν διὰ νόμου παρέχονται ὡρισμένα προνόμια εἰς τὰς γυναῖκας αἵτινες κέκτηνται ἀπολυτήριον δημ. σχολείου. Δι' ἀμφοτέρων τῶν δύο αὐτῶν ἀπόψεων τῆς ὑποχρεωτικῆς φοιτήσεως, ἔχω τὴν γνώμην, ὅτι ἐὰν ἐφαρμοσθοῦν θὰ ἔχωμεν πολὺ καλύτερα ἀποτελέσματα παρὰ ὅτι μὲ τὰς μηνύσεις.

Στέφανος Μολφέτας

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

Διατάγματα

Διὰ Διατάγματος δημοσιευθέντος τὴν 15ην Ὀκτωβρίου ἱδρύονται ἐθνικὰ ὀρφανοτροφεῖα θηλέων ἐν Βεροίᾳ καὶ Λειψίστῃ Ἀνασελίτσης, ἀρρένων δὲ ἐν Κομοτινῇ, Σέρραις καὶ Ἰωαννίνοις.

Διὰ Νομ. Διατάγματος δημοσιευθέντος τὴν 11 Ὀκτωβρίου ἑρμηνεύεται τὸ ἄρθρον 13 ἐδαφ. 3 τοῦ Ν. Δ. τῆς 28ης Ἀπριλίου 1923 περὶ ἀπονομῆς συντάξεως ἕνεκα πολιτικῆς ὑπηρεσίας, ὡς ἑξῆς: Ἡ ἀληθὴς ἔννοια τοῦ ἐδαφίου 3 τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ Ν. Δ. τῆς 28ης Ἀπριλίου 1923 «περὶ ἀπονομῆς συντάξεως ἕνεκα πολιτικῆς ὑπηρεσίας» εἶναι ὅτι οἱ μετακλητοὶ πολιτικοὶ ὑπάλληλοι δὲν δικαιοῦνται τῶν ἀποδοχῶν τοῦ τριμήνου ἐὰν δὲν συνεπλήρωσαν τὸν πρὸς ἀπονομὴν συντάξεως ἀπαιτούμενον χρόνον ὑπηρεσίας ὡς καὶ ἐὰν εἶχεν ἀπονεμηθῇ πρὸς αὐτοὺς σύνταξις πρὸ τοῦ διορισμοῦ των.

Ἡ ἰσχὺς τῆς διατάξεως ταύτης ἀνατρέχει ἀφ' ἧς ἡ τῆς ἑρμηνευομένης διατάξεως, ἀλλὰ τὰ κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν αὐτῆς καταβληθέντα δὲν ἀποδίδονται.

Διὰ Διατάγματος δημοσιευθέντος τὴν 20ην Ὀκτωβρίου 1925 διαιρεῖται τὸ μονοτάξιον Διδασκαλεῖον καὶ Δημ. Ἐκπαιδευτ. Ἀθηνῶν εἰς δύο τμήματα διότι οἱ αἰτοῦντες νὰ ἐγγραφῶσι εἰς αὐτὸ εἶναι πλείονες τῶν ἑνενήκοντα.

Διορισμοί

Ἰωάν. Ρέπουλη εἰς τὸ 1ον ἀρρένων Καλλιθέας, Ἑλένη Καρανίκα εἰς τὸ 27ον ἀρρ. Ἀθηνῶν, Ἑλένη Μουσούρη εἰς τὸ ἀρρένων Ἀμαρουσίου, Μιρία Κακλειδάκι εἰς Νέον Πύργον Χαλκίδος, Ν. Βάγια; εἰς Δημάριον—Βοιωτίας, Χρυσῆ Δρίτσα εἰς 9ον θηλέων Πειραιῶς, Ἀρχ. Κλαδεμενάκι εἰς Ἀντικύθηρα Λακωνίας Ἀναστασία Ἀντινάκι εἰς Κουτελούφαρι Ἡρακλείου, Σταμ. Τοράκης εἰς Λασπουχώριον Καρδίτσης, Πηνελόπη Βαφειάδου εἰς Ν. Πύργον Χαλκίδος, Παν. Μαυρομάτης εἰς Βασιλάδες Καρδίτσης, Δέσποινα Τριχούζη εἰς Βιστρίτσαν Χαλκίδος, Χαρ. Περβολαράκι εἰς Ρουσοχώρια Ἡρακλείου, Ἰάν. Μενεξῆ Καριᾶς Βοιωτίας, Ἀνδρονίκη Στρατούλια εἰς Νεραντζῆ Καλαβρύτων, Ν. Ἠλιόπουλος εἰς Δερβινοσάλεση Βοιωτίας, Ἰασεμῆ Χρίστου εἰς Ν. Πύργον Χαλκίδος, Ἰ. Ἀποστόλου εἰς Β'. ἀρρ. Μεγάρων, Ἐρασμία Κυρκοπούλου εἰς Λάρισσαν (Ἀβέρωφ), Χαρίκλεια Ἀγγελίου εἰς Ἀμβραλίναι.

Ἑλένη Παλαιολόγου εἰς τὸ μικτὸν σχολεῖον Γαλάρου, Στέφ. Ζομπαλᾶς εἰς τὸ μικτὸν σχολεῖον Φλώρα, Αἰκατερίνη Προκοπίου εἰς τὸ μονοτάξιον δημοτικὸν σχολεῖον Μικροῦ Μπουντιά, Ἑλένη Γεωργαντοπούλου εἰς τὸ μονοτάξιον δημοτικὸν σχολεῖον Μεγάλου Μπουντιά, Ἀδαμαντία Μακρῆ εἰς τὴν κενὴν θέσιν τοῦ διταξίου δημοτικοῦ σχολείου θηλέων Σιρεζόβης, Σοφία Παπάζογλου εἰς τὸ μικτὸν σχολεῖον Θερειανοῦ, Νεφέλη Δογάνη εἰς τὸ Γ' δημοτικὸν σχολεῖον Πατρῶν,

Κλεοπάτρα Ξένου εἰς τὸ μικτὸν σχολεῖον Ἁγίας Μαρίνης, Κωνστ. Παναγιωτοπούλου εἰς τὸ μικτὸν σχολεῖον Σουλίου, Πολυξένη Ὀρφανοῦ εἰς τὸ μικτὸν σχολεῖον Γρεβενοῦ, Χρυσάνθη Πανταζῆ εἰς τὸ μικτὸν σχολεῖον Μοίρας, Γ. Σταμόπουλος εἰς τὸ Γ' δημοτικὸν σχολεῖον ἀρρένων Πατρῶν, Μαρία Διπλαροπούλου εἰς τὸ μικτὸν σχολεῖον Ἁγίου Βασιλείου, Δημ. Σκελλαρόπουλος εἰς τὸ μικτὸν σχολεῖον Ψαθοπύργου, Χρ. Παπαδόπουλος εἰς τὸ μικτὸν σχολεῖον Τζαΐλου, Εὐτυχία Ἀργυροπούλου εἰς τὸ μικτὸν σχολεῖον Μπαρδικώστα, Σοφία Παπάζογλου εἰς τὸ μικτὸν δημοτικὸν σχολεῖον Θερειανοῦ, Σοφία Οἰκονομοπούλου εἰς τὸ μικτὸν δημοτικὸν σχολεῖον Σαλμενίκου, Ἰωάν. Χαρισόπουλος τοῦ δημοτικοῦ σχολείου Ξυλοκερίζης, Ἀδαμαντία Θ. Σοφιανοπούλου εἰς τὸ διτάξιον δημοτικὸν σχολεῖον θηλέων Δημητσάνης, Δημ. Παπαδόπουλος εἰς τὴν κενὴν θέσιν τοῦ μονοταξίου σχολείου Σούλι—Δερβένι, Π. Τσεμπέρης εἰς τὴν κενὴν θέσιν τοῦ μονοταξίου ἀρρένων Καμενίτσης—Γορτυνίας, Ἰσμήνη Καρβέλα εἰς τὴν κενὴν θέσιν τοῦ μονοταξίου σχολείου θηλέων Κούρταγα—Μεγαλοπόλεως, Λεων. Γεωργακόπουλος εἰς τὸ μικτὸν δημοτικὸν σχολεῖον Καράτουλα—Τανίας, Ἀπ. Παπαϊωάννου εἰς τὸ δημοτικὸν σχολεῖον Ἁγίου Γεωργίου—Τανίας, Δ. Καραγιαννόπουλος εἰς τὸ μικτὸν δημοτικὸν σχολεῖον Σιταίνης—Βρασιῶν, Σταυρούλα Παπαπέτρου εἰς τὸ μικτὸν δημοτικὸν σχολεῖον Κάτω Κολλιανῶν, Αἰκατερίνη Οἰκονομάκη εἰς τὸ δημοτικὸν σχολεῖον θηλέων Κοσμᾶ Σελλινοῦντος, Εὐθ. Ι. Γριμπᾶς εἰς τὴν κενὴν θέσιν τοῦ μονοταξίου σχολείου Βρετεμπούγας, Ἀνθούλα Ἀλεξίου εἰς τὴν κενὴν θέσιν τοῦ μονοταξίου σχολείου Παύλισς, Λευκοθέα Μεσσήνη εἰς τὴν κενὴν θέσιν τοῦ σχολείου Γραικοῦ, Εὐφροσύνη Λιαροπούλου εἰς τὴν Ἁγίου Ἰωάννου Ἡραίας, Δημήτριος ἱερεὺς Οἰκονόμου εἰς τὴν κενὴν θέσιν τοῦ σχολείου Ράδου, Ἀναστασία Ι. Μαραβέλα εἰς τὸ μικτὸν δημοτικὸν σχολεῖον Καναλεποῦς, Ροσούλα Β. Χίλιου εἰς τὸ μικτὸν δημοτικὸν σχολεῖον Γλάτσης, Οὐρανία Α. Καλκαβούρα εἰς τὸ μικτὸν δημοτικὸν σχολεῖον Παιδεμένου, Ρουμπίνη Λ. Κοκκέβη εἰς τὸ μικτὸν δημοτικὸν σχολεῖον Ἀληκοντούζη, Ἀνθούλα Ἀλεξίου εἰς τὸ μικτὸν δημοτικὸν σχολεῖον Δραγουμάνου, Ἀνδριάνα Μιχαλοπούλου εἰς τὸ δημοτικὸν σχολεῖον ἀρρένων Ζούρτσης, Ἰωάν. Κοκκίνης εἰς τὸ δημοτικὸν σχολεῖον ἀρρένων Ἀετοῦ, Μαρία Σταυριανοπούλου εἰς τὴν κενὴν θέσιν τοῦ δημοτικοῦ σχολείου ἀρρένων Ἀσλάναγα, Κ. Κακλέας εἰς τὴν κενὴν θέσιν τοῦ δημοτικοῦ σχολείου ἀρρένων Μεμεριζίου, Ἀφροδίτη Καστάνη εἰς τὴν κενὴν θέσιν τοῦ δημοτικοῦ σχολείου ἀρρένων Κωνσταντίνων, Ναυσικᾶ Παπαντωνοπούλου εἰς τὴν κενὴν θέσιν τοῦ δημοτικοῦ σχολείου θηλέων Κωνσταντίνων, Ε. Γριμπᾶς εἰς τὴν κενὴν θέσιν τοῦ δημοτικοῦ σχολείου Ρωμυρίου, Π. Ἀραποστάθης εἰς τὴν κενὴν θέσιν τοῦ δημοτικοῦ σχολείου Καντιανίκων, Ἀναστασία Καλλικάμη εἰς τὴν κενὴν θέσιν τοῦ δημοτικοῦ σχολείου Δροϊνᾶς, Ἑλένη Κακλαμάνη εἰς τὴν κενὴν θέσιν τοῦ δημοτικοῦ σχολείου Ὑαμείας, Σοφία Παυλοπούλου εἰς τὴν κενὴν θέσιν τοῦ δημοτικοῦ σχολείου Βρωμοβρύσεως Ἀμφείας, Σοφία Σταθᾶ εἰς τὴν κενὴν θέσιν τοῦ δημοτικοῦ σχολείου Σταματηνοῦ, Ἀναστασία Μαραβέλα εἰς τὴν κενὴν θέσιν τοῦ δημοτικοῦ σχολείου Πελεκανάδας, Δέσποινα Παναγοπούλου εἰς τὴν κενὴν θέσιν τοῦ δημοτικοῦ σχολείου Πύλας, Ἀσημίνα Μπουντρούκου εἰς τὴν κενὴν θέσιν τοῦ δημοτικοῦ σχολείου Κουτήφαρη, Ἀπ. Παπαϊωάννου εἰς τὸ δημοτικὸν σχολεῖον Μεγ. Βρύσης, Γ. Κουπουνιώτης εἰς τὸ δημοτικὸν σχολεῖον Κρεμαστῆς Σούρκας, Εὐθ. Γριμπᾶς εἰς τὸ δημοτικὸν σχολεῖον Σαραφῶνος, Σοφία Χριστοπούλου εἰς τὸ δημοτικὸν σχολεῖον Καταβόθρας, Δήμητρα Ζουμπουλάκη εἰς τὸ δημοτικὸν σχολεῖον θηλέων Μολαίων, Μαρία Κουρουνιώτη εἰς τὸ δημοτικὸν σχολεῖον Βελεῶν, Χρυσῆς Μαυροειδῆ εἰς τὸ δημοτικὸν σχολεῖον Δαφνίου, Κατίνα Κλαπῆ εἰς τὸ δημοτικὸν σχολεῖον Ἁγίου Νικολάου—Μονεμβασίας, Μαρία Πυργιαλάκου εἰς τὸ δημοτικὸν σχολεῖον θηλέων Σκάλας, Κατίνα Κλαπῆ εἰς τὸ μικτὸν δημοτικὸν σχολεῖον Στεφανιᾶς, Ἑλένη Καραγιαννοπούλου εἰς τὸ μικτὸν δημοτικὸν σχολεῖον Καταβόθρας, Κ. Κακλέας εἰς τὸ μικτὸν δημοτικὸν σχολεῖον Λογγανίκου, Δήμητρα Ἀποστόλου διδασκάλισσα εἰς τὸ μονοτάξιον μικτὸν σχολεῖον Ρίγανης, Ἑλένη Γεωργαντοπούλου διδασκάλισσα εἰς τὸ μονοτάξιον μικτὸν σχολεῖον Κάτω Μακρυνοῦς.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Ἰωάν. Παπαθεοδώρου δημ)λον Μρούφλιανη Σπεχειάδος. Ἡ δημοσίευσις τῆς προαγωγῆς θὰ γίνῃ μετ' ἔγκρισιν τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ὑπ' ὄψιν τοῦ ὁποίου ἔχει τεθῆ ἤδη.

Ἐ. Ἀναστάδην δημ)λον Βέρροιαν Ἔχετε τὴν αὐτὴν πληροφορίαν ἡ ὁποία δίδεται σήμερον καὶ εἰς τὸν κ. Παπαθεοδώρου.

Σ. Σακελλαρίου δημ)λον Δολιανά. Ἀφομοιοῦσθε πρὸς τοὺς λοιποὺς ἐξ ἱεροδιδασκαλείων καὶ συνεπῶς θὰ φοιτήσητε ἐπὶ ἓν ἔτος εἰς Μονοτάξιον διδασκαλεῖον.

Νικολ. Σιάντον δημ)λον Νεοχωρίου. Τυμφρηστοῦ. Ἀδικαιολόγητος κι ἡ ἀνησυχίασας διότι σεῖς εἶσθε πλέον δυνάμει τῶν προαγωγικῶν σας ἐξετάσεων δευτεροβάθμιος παλαιὸς καὶ ὑπάγεσθε εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἐχόντων ὡς προσὸν πτυχίον Β'ου καὶ 15ετῆ ὑπηρεσίαν.

Χρύσα Ψαριανοῦ δημ)σσαν Σχηματάρι—Βοιωτίας. Ἐστάλη εἰς τὸ λογιστήριον ἡ ὑπ' ἀριθ. 6)1 $\frac{831}{10\cdot10\ 25}$ χρῆσις $\frac{1924}{2538}$ διὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ σχετικοῦ ἐντάλματος.

Γεράσιμον Γαλάνην δημ)λον Φαρακλάτων. Δικαιολογητικάσας δὲν ἔφθασαν ἀκόμη εἰς τὸ ὑπουργεῖον.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

«ΠΑΙΔΙΚΗ ΧΑΡΑ». Παιδικὸ περιοδικὸ εἰκονογραφημένο. Διευθυντὴς Α Ι. Ράλλης Εὐριπίδου 6 Ἀθήνας.

«Ο ΑΓΩΝΑΣ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ». Μηνιαῖο δελτίο τοῦ συνδέσμου ἑλληνίδων ὑπὲρ δικαιωμάτων τῆς γυναίκας.

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

«ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΣΗΜΑΙΑ». Ἑβδομαδιαία πολιτικὴ Ἐφημερίς. Ἐπίσημον ὄργανον τοῦ ἀγροτικοῦ κόμματος τῆς Ἑλλάδος.

Υ. Γ. Εἶναι μιὰ καινούργια ἐφημερὶς ποὺ ἀγωνίζεται νὰ προαγάγῃ τὸν ἀγροτικὸ κόσμο ὑλικὰ καὶ πνευματικά. Ἀξίζει τὴν συνδρομή καὶ ὑποστήριξη ὅλων ποὺ πονοῦν τὸ τόπο αὐτό! «Δ. Βῆμα».

ΒΙΒΛΙΑ

«ΜΕΘΟΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ» Τυπώθηκε σὲ 2 τεύχη καὶ πωλεῖται στοῦ Δημητράκου ἡ μόνη μεθοδικὴ γραμματικὴ τῆς δημοτικῆς τοῦ συναδέλφου κ. Κ. Χοντρομήτρου. Εἶναι γραμμένη σύμφωνα μὲ τὸ πρόγραμμα καὶ τὶς ὁδηγίες τοῦ ὑπουργείου καὶ χωρισμένη σὲ μεθοδικὲς ἑνότητες μὲ πολλὲς ἀσκήσεις. Εἶναι ἀπαραίτητο καὶ ἄριστο πρόχειρο βοήθημα γιὰ κάθε δάσκαλο καὶ μαθητή.

Συνάδελφοι, διαδόσατε τὸ ἐπίσημον ὄργανον τῆς Ὁμοσπονδίας μας εἰς τὰς λαϊκὰς ὀργανώσεις τῆς περιφερείας σας, εἰς τὰς κοινότητας συνεταιρισμοὺς καὶ δωματεῖα.

ΝΕΟΝ ΛΑΧΕΙΟΦΟΡΟΝ ΔΑΝΕΙΟΝ

ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΔΡΑΧ. 200,000,000

Θέλετε δρόμους; Θέλετε νερά; Θέλετε πλατείας; Θέλετε γεφύρια; Θέλετε φωτισμόν; Θέλετε λιμάνια; Θέλετε δάνειον μὲ φθηνὸν τόκον νὰ κτίσητε σπήτια;

ΕΓΓΡΑΦΕΙΤΕ ὅλοι εἰς τὸ **ΔΑΝΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ**

Θὰ δώσητε εἰς τρεῖς δόσεις Δρ. 250 διὰ κάθε ὁμολογίαν καὶ θὰ πληρωθῆτε μὲ Δρ. 300.

Ἐν τῷ μεταξύ:

α) Θὰ παίρνετε τόκον Δρ. 17.50 ἐτησίως.

β) Θὰ ἔχετε τὴν ἐλπίδα νὰ κερδίσετε τὸ λαχεῖον μέσα εἰς 36 ἀριθμοὺς ποὺ θὰ πληρώνωνται καὶ θὰ κερδίζουν κατ' ἔτος Δρ. 1.600000.

ΔΗΛΑΔΗ

Ὁ πρῶτος ἀριθμὸς θὰ κερδίζῃ δραχμὰς		400.000
Ὁ δεύτερος » » »	»	100.000
Ὁ τρίτος καὶ τέταρτος »	» ἀπὸ	50.000
καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς		

Η ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΣΑΣ ΛΕΓΕΙ:

«Ἐμπιστευθῆτε μου πλούσιοι τὰ κεφάλαιά σας καὶ σεῖς μικροὶ ἐπαγγελματίαι καὶ κτηματίαι καὶ ἀγρόται καὶ παραγωγοὶ τὸ κομπόδεμά σας. Μὴ κρατᾶτε κλειδωμένα τὰ χρήματά σας καὶ τὰς οἰκονομίας σας στὰ σεντούκια ἀπρόσοδα καὶ μὲ κίνδυνο νὰ τὰ χάσητε. Ἀγοράσατε μὲ αὐτὰ ὁμολογίας τοῦ νέου δανείου. Ἀντὶ νὰ κρατᾶτε τὰ χρήματά σας θὰ κρατᾶτε τὰς ὁμολογίας τοῦ δανείου. Θὰ δώσητε δρ. 250 καὶ θὰ πάρετε δρ. 300, τὸν τόκον δρ. 17,50 τὸν χρόνο, καὶ λαχεῖον δραχμῶν 400 χιλ. ὁ Α' ἀριθμὸς καὶ 100 χιλ. ὁ Β' ἀριθμός. Καὶ ἐπὶ πλέον θὰ σᾶς κάμω Δρόμους, Ὑδραγωγεῖα, Γεφύρια, Φωτισμόν, Λιμάνια καὶ Σπήτια νὰ στεγασθῆτε».